

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

**dokonanej w dniach 2-3 czerwca 2015 r. na kierunku „bezpieczeństwo narodowe”
prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego
i drugiego stopnia realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych
w Wydziale Zamiejscowym w Warszawie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi o profilu
ogólnoakademickim**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr Mirosław Marciniak - członek PKA

członkowie:

- 1. dr hab. Andrzej Urban – ekspert PKA,**
- 2. dr hab. Marek Kulisz – ekspert PKA,**
- 3. Artur Gawryszewski – ekspert ds. WSZJK,**
- 4. Adrian Dulęba – ekspert PKA ds. studenckich, przedstawiciel PSRP.**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku „bezpieczeństwo narodowe” prowadzonym w Wydziale Zamiejscowym w Warszawie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Polska Komisja Akredytacyjna po pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu wizytującego.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia			X		
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe ¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia	X				
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy			X		
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać

¹Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Władze Uczelni w odpowiedzi udzieliły stosownych wyjaśnień oraz przedstawiły dokumenty procesu kształcenia, w których dokonano stosownych zmian.

W doniesieniu do kryterium 1.4. władze uczelni informują, że dokonano stosownej zmiany w matrycach efektów kształcenia w celu poprawienia spójności efektów kierunkowych oraz specjalnościowych oraz zmiany w sylabusach polegającej na uzupełnieniu przyporządkowania efektów przedmiotowych do kierunkowych oraz załączono w odpowiedzi nową wersję sylabusu.

ZO wnioskuje o podniesienie oceny za kryterium 1.4 ze „znacząco” do oceny „w pełni”.

W odniesieniu do kryterium 1.5.5. władze uczelni stwierdzają, że liczba punktów ECTS (27) przypisanych semestrowi IV jest błędem edytorskim, co potwierdza poprawny zapis w załączonym do odpowiedzi Planie studiów.

ZO wnioskuje o podniesienie oceny za kryterium 1.5.5. ze „znacząco” do oceny „w pełni”.

W odniesieniu do kryterium 1.5.8. władze uczelni informują, że od 1.10 br. obowiązuje nowy Wydziałowy Regulamin Praktyk Zawodowych, w którym przewiduje się informowanie pracodawcy przyjmującego studentów na praktyki o planowanych efektach kształcenia, poprzez załączenie do umowy sylabusu przedmiotu „praktyki zawodowe”.

ZO wnioskuje o podniesienie oceny za kryterium 1.5.8. ze „znacząco” do oceny „w pełni”, oraz, w konsekwencji podniesienia oceny za kryterium 1.5.5, podniesienie oceny za kryterium 1.5 ze „znacząco” do oceny „w pełni”.

W odniesieniu do kryterium 1.7.1 władze uczelni informują, że zmodyfikowano wzór recenzji prac dyplomowych uzupełniając o stosowne kryteria oceny metodologicznych założeń pracy.

W odpowiedzi załączono nowy wzór oceny pracy dyplomowej.

ZO wnioskuje o podniesienie oceny za kryterium 1.7.1. ze „znacząco” do oceny „w pełni”.

W odniesieniu do kryterium 1.7.2 władze uczelni informują, że kierując się sugestiami ZO zmieniono formę edytorską sylabusów i efekty przedmiotowe są wpisywane bezpośrednio pod określonymi efektami kierunkowymi w celu zwiększenia czytelności przyporządkowania. Załączono nowe wersje sylabusów.

ZO wnioskuje o podniesienie oceny za kryterium 1.7.2. ze „znacząco” do oceny „w pełni”, oraz, w konsekwencji, podniesienie oceny za kryterium 1.7 ze „znacząco” do oceny „w pełni” oraz oceny za kryterium 1 ze „znacząco” do oceny „w pełni”.

W odniesieniu do kryterium 5.2 władze uczelni informują, że zaktualizowano dokumenty i

wzory wniosków o wyjazd w ramach programu Erasmus+, na stronie Działu Współpracy z Zagranicą zamieszczono aktualny wykaz uczelni partnerskich.

ZO wnioskuje o podniesienie oceny za kryterium 5.2. ze „znacząco” do oceny „w pełni”, oraz, w konsekwencji, podniesienie oceny za kryterium 5 ze „znacząco” do oceny „w pełni”.

Tabela nr 1.

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia – znacząco.

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 1.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku powiązana jest z misją Wydziału oraz odpowiada celom określonym w strategii rozwoju na lata 2012-2016.

Jednostka prawidłowo przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru kształcenia nauk społecznych oraz wskazała dziedziny naukowe (nauki o bezpieczeństwie i nauki o obronności), do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów.

Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi kierunkowymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku. Stosowane metody kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, a czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów. Samodzielna praca studentów została uwzględniona w kartach przedmiotów i odzwierciedlona w liczbie punktów ECTS przypisanych do przedmiotu.

Przedmioty w modułach kształcenia powiązane z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie nauk społecznych na ocenianym kierunku studiów stanowią więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. Uczelnia zapewnia studentom elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze ponad 30% ogólnej liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji I lub II stopnia.

Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia.

Zasady i procedury rekrutacji są jasno określone w uchwale Senatu i zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia i uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans na ocenianym kierunku studiów.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku są w trakcie opracowywania.

Oceny spełnienia kryterium 1 dokonano wg. zasady określonej w załączniku 4 do Statutu PKA, stanowiącej, że *stopień spełnienia kryteriów II stopnia oznaczonych gwiazdką, warunkuje ocenę spełnienia kryteriów I stopnia*. W zakresie punktu 1 znajdują się kryteria II stopnia w przedziale od 1.1 do 1.7, wśród których są cztery kryteria oznaczone gwiazdką: 1.1, 1.4, 1.5, 1.7. Wystawiona ocena za kryterium 1 „znacząco” jest więc uwarunkowana stopniem spełnienia powyżej wskazanych kryteriów II stopnia oznaczonych gwiazdką, które zostały ocenione odpowiednio: w pełni, znacząco, znacząco, znacząco.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1:

- Niezbędna jest większa korelacja pomiędzy macierzami efektów kierunkowych i efektów specjalnościowych w stosunku do realizowanych przedmiotów specjalnościowych.
- Zapewnić skuteczne informowanie podmiotów przyjmujących studentów na praktyki zawodowe o zaprogramowanych dla praktyk efektów kształcenia oraz poświadczanie przez te podmioty osiągnięcia tych efektów przez studentów w trakcie praktyk.
- Zapewnić spełnienie wymogu art. 165 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym w zakresie osiągnięcia przez studenta co najmniej 30 pkt. ECTS w każdym semestrze.
- Zracjonalizować, zdaniem ZO zbyt dużą, liczbę efektów kształcenia w przedmiotach specjalnościowych zawartą w sylabusach.
- Udoskonalить stosowany wzór opinii/recenzji pracy dyplomowej poprzez umieszczenie kryteriów odnoszących się do wszystkich wymogów pracy dyplomowej sformułowanych w Zasadach dyplomowania. Brakuje kryterium oceny obecności celu badań oraz

zaprezentowania wykorzystanych źródeł.

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1. Opis stanu faktycznego

Koncepcja kształcenia zawarta została w programach kształcenia na studia I i II stopnia na kierunku „Bezpieczeństwo narodowe” o profilu ogólnoakademickim w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, stanowiących załączniki do uchwały Rady Wydziału Zamiejscowego Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi z dnia 24.09.2014r. w sprawie przyjęcia programów kształcenia oraz planów studiów.

Z analizy koncepcji kształcenia wynika, że kształcenie studentów na kierunku „Bezpieczeństwo narodowe” jest ściśle związane z realizacją Misji Wydziału, którą jest harmonijny rozwój w zakresie kształcenia i wychowania studentów, przygotowania ich do potrzeb nowoczesnego rynku pracy oraz realizacja badań i projektów naukowych na jak najwyższym poziomie.

Zarówno w Strategii Wydziału, jak i Misji Uczelni wyraźnie wyeksponowana jest otwartość na otoczenie społeczno-gospodarcze i innowacje, Ta tendencja przejawia się m. in. w tym, że z jednej strony programy kształcenia umożliwiają zdobycie kwalifikacji niezbędnych na istniejących stanowiskach pracy – tu praktycy z przedsiębiorstw i z sektora publicznego uczestniczący w procesie dydaktycznym przekazują swoje doświadczenie zawodowe. Z drugiej strony poprzez realizowane w Uczelni projekty badawcze wynikające z potrzeb gospodarki i sektora publicznego wskazywane są tendencje rynku w zakresie adekwatnego zapotrzebowania na określone kompetencje przyszłego absolwenta kierunku studiów.

Można wręcz stwierdzić, że koncepcja kształcenia podporządkowana została cechom charakterystycznym absolwenta Wydziału określonym w załączniku do uchwały Rady Wydziału z dnia 17 listopada 2011r. w sprawie przyjęcia misji i strategii rozwoju Wydziału na lata 2012-2016. Wskazane w strategii rozwoju, 4 cele strategiczne dotyczą nie tylko dostosowywania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, czy stwarzanie dogodnych warunków do studiowania dla każdej osoby zainteresowanej problematyką bezpieczeństwa narodowego, ale również realizacji badań i projektów naukowych oraz ścisłej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Godnym podkreślenia jest fakt, że stała, a nawet sformalizowana współpraca z interesariuszami zewnętrznymi (podpisanie stosownych porozumień i umów o współpracy m.in. z BOR, KPRM, GIODO, ISM EuroCenter S.A., ATOS sp. z o.o.) pozwoliła Uczelni – w drodze konsultacji stworzyć m.in. własny profil absolwenta, a w ślad za tym zaproponować ofertę programową uwzględniającą dane moduły kształcenia, w tym specjalności oraz dobór treści w tych modułach.

Związek pomiędzy misją, strategią i efektami kształcenia na kierunku „Bezpieczeństwo narodowe” wyraża się również we wspólnym dążeniu całej społeczności akademickiej Wydziału, w tym Instytutu Bezpieczeństwa (odpowiadającego za realizację procesu kształcenia na kierunku Bezpieczeństwo narodowe) do jak najlepszego przygotowania absolwentów SAN do wymogów rynku pracy i ich współuczestnictwa obywatelskiego w rozwoju społecznym, kulturowym, ekonomicznym i militarnym Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.1 - w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku powiązana jest z misją Wydziału oraz odpowiada celom określonym w strategii rozwoju na lata 2012-2016.

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplin naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1. Opis stanu faktycznego

Plany dotyczące rozwoju kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe sprecyzowane zostały na s. 5 załącznika do uchwały Rady Wydziału z dnia 17 listopada 2011r. w sprawie przyjęcia misji i strategii rozwoju Wydziału na lata 2012-2016. W dokumencie tym scharakteryzowano dziewięć szczegółowych zamierzeń planistycznych dotyczących m.in. dążenia do podnoszenia jakości kształcenia, zwiększenia stopnia umiędzynarodowienia działalności edukacyjnej, zwiększenie efektywności działalności badawczej, zrationalizowanie ścieżki rozwoju naukowego kadry Wydziału, rozwijanie kompetencji osób uczących się, adekwatnie do potrzeb społecznych i gospodarczych, upowszechnienie uczenia się przez całe życie jako zadanie mające podstawowe znaczenie dla procesu kształtowania się społeczeństwa wiedzy. Te zamierzenia planistyczne znajdują swoje odniesienie do zmian zachodzących w obszarze nauk społecznych, jak również w dziedzinach i dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się poszczególne efekty kształcenia.

Podkreślić należy, że plany te uwzględniają nie tylko oczekiwania studentów oraz absolwentów tego kierunku studiów, ale również oczekiwania interesariuszy zewnętrznych, z którymi Uczelnia podpisała stosowne porozumienia lub umowy o współpracy. Analiza podpisanych porozumień, wskazuje, że Wydział współpracuje z:

- Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Zabezpieczeń Technicznych i Zarządzania Bezpieczeństwem „POLALARM” – porozumienie zawarte w dniu 16 lipca 2014r. dot. m.in. realizacji projektów naukowych, praktyk studenckich, organizacji konferencji;
- Głównym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych – porozumienie zawarte w dniu 25 lutego 2014r. dot. działalności naukowo-badawczej, promocyjnej, wydawniczej, organizacyjnej oraz edukacji;
- ATOS sp. z o.o. – porozumienie zawarte w dniu 11 kwietnia 2015r. dot. m.in. organizowanie działalności szkoleń, doradztwa i konsultingu, wspieranie działalności i inicjatyw, wymiany doświadczeń, realizacja projektów, organizacji praktyk i staży;
- ISM EuroCenter S.A. – porozumienie z dnia 16 lutego 2015r. w sprawie organizacji staży, praktyk, konsultacje programu kształcenia;
- Krajowym Stowarzyszeniem Ochrony Informacji Niejawnych - porozumienie z dnia 18 grudnia 2014r. dot. m.in. przygotowaniu programów szkoleń, seminariów, konferencji
- Centralną Biblioteką Wojskową – porozumienie z dnia 30 marca 2012r. dot. organizacji konferencji, prac naukowo-badawczych, organizacji praktyk.

Z analizy dokumentacji dot. współpracy z tymi podmiotami, a także bezpośredniego spotkania z przedstawicielami tych instytucji wynika, że poprzez stałą i ścisłą współpracę z Wydziałem i Uczelnią, podmioty te mają duży wpływ na określanie propozycji zmian rozwoju kierunku studiów, adekwatnie do ich wizji środowiska, w którym zatrudniają absolwentów tego kierunku studiów, albo przyjmują studentów na praktyki studenckie.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.2 - w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

Plany rozwoju kierunku studiów wynikają ze strategii rozwoju Wydziału i uwzględniają zarówno tendencje zmian zachodzących w dziedzinie nauk społecznych, jak i dyscyplin naukowych (nauk o bezpieczeństwie czy nauk o obronności). Ponadto zmiany te uwzględniają obecne i przyszłe potrzeby otoczenia społecznego i gospodarczego, w tym w szczególności

rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1. Opis stanu faktycznego

W uchwałach Senatu Nr 21 i Nr 22 z dnia 13 czerwca 2012r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla studiów I stopnia i studiów II stopnia, wyraźnie wskazano, że kierunek „Bezpieczeństwo narodowe” wpisuje się w obszar kształcenia w zakresie nauk społecznych, a zaproponowane studentom efekty kształcenia są właściwe dla „dziedziny nauki społeczne w dyscyplinach naukowych, takich jak nauki o bezpieczeństwie oraz nauki o obronności (s. 3 załącznika do uchwały Nr 21 oraz s. 1 załącznika do uchwały Nr 22).

Powyższe stwierdzenie znajduje potwierdzenie w analizie merytorycznej opracowanych kierunkowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Z analizy tej wynika, że opracowane kierunkowe efekty kształcenia odnoszą się do dziedziny nauki społeczne, w dyscyplinach: nauki o bezpieczeństwie oraz nauki o obronności. Znajduje to swoje potwierdzenie również w Programach kształcenia studiów I i II stopnia kierunku „bezpieczeństwo narodowe” o profilu ogólnoakademickim. Zatem jednostka prawidłowo przyporządkowała kierunek studiów „Bezpieczeństwo narodowe” do obszaru nauk społecznych wskazując, że jest obszarem wiodącym dla tego kierunku.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.3- w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka prawidłowo przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru kształcenia nauk społecznych oraz wskazała dziedziny naukowe (nauki o bezpieczeństwie i nauki o obronności), do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1. Opis stanu faktycznego

Zestaw kierunkowych efektów kształcenia obejmuje dla studiów I stopnia: 24 efekty w zakresie wiedzy, 12 efektów w zakresie umiejętności oraz 8 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Z kolei dla studiów II stopnia zestaw ten obejmuje: 16 efektów w zakresie wiedzy, 18 efektów w zakresie umiejętności oraz 11 efektów w zakresie kompetencji społecznych.

Analiza kierunkowych efektów kształcenia daje podstawę do wyrażenia pozytywnej oceny, zarówno co do ich liczby, konstrukcji formalnej i merytorycznej oraz odniesienia do obszaru kształcenia nauk społecznych.

Matryce kierunkowych efektów kształcenia osiągniętych na studiach I i II stopnia, zawiera rozkład efektów na moduły: przedmiotów kształcenia ogólnouniwersyteckiego, podstawowego oraz specjalności (dwie na studiach I stopnia i sześć na studiach II stopnia).

Dla obu poziomów kształcenia, Uchwałą Rady Wydziału z dnia 24.09.2014r. przyjęto

odrębnie zestaw efektów specjalnościowych, wskazując ich odniesienia do efektów kierunkowych oraz opracowano odrębne macierze efektów specjalnościowych. W efekcie otrzymano moduł przedmiotów specjalnościowych w macierzy efektów kierunkowych oraz ten sam moduł w macierzy efektów specjalnościowych. Obie macierze efektów nie są ze sobą jednak w pełni skorelowane. Np. dla studiów I stopnia specjalności „Bezpieczeństwo państwa” żaden z efektów specjalnościowych nie odnosi się do efektu kierunkowego K_W02, a z macierzy efektów kierunkowych wynika, że dwa przedmioty specjalnościowe mają swoje odniesienie do tego efektu (to samo dotyczy braku odniesienia do efektu: K_W03 - tu sześć przedmiotów specjalnościowych ma swoje odniesienie do tego efektu; czy braku odniesienia do efektu K_W06, a trzy przedmioty specjalnościowe mają swoje odniesienie do tego efektu, itd. Podobne różnice wynikają również z analizy opisu efektów specjalnościowych II stopnia.

Ten brak korelacji pomiędzy macierzą efektów kierunkowych oraz macierzą efektów specjalnościowych może znacząco utrudnić stworzenie skutecznego systemu ich weryfikacji.

W sylabusach brakuje opracowanych efektów przedmiotowych – są tylko wskazane efekty kierunkowe. Dodatkowym utrudnieniem jest przeniesienie bezpośrednio do sylabusów przedmiotów specjalnościowych dwóch tabel: z opisami efektów kierunkowych oraz odrębnie efektów specjalnościowych, co sprawia, że np. przedmiot „Zarządzanie kryzysowe” ma w sylabusie zaprogramowanych 10 efektów kierunkowych oraz dodatkowo 11 efektów specjalnościowych, co komplikuje stworzenie skutecznego systemu ich weryfikacji.

W czasie spotkania ze studentami przekazali oni, że są informowani o efektach kształcenia podczas pierwszych zajęć w semestrze. Studenci przyznali również, że efekty są w ich opinii formułowane w sposób zrozumiały. Sylabusy zawierające kierunkowe efekty kształcenia są udostępnione na stronie Uczelni. Sylabusy zawierają informacje o metodach weryfikacji poszczególnych efektów. Zdaniem ZO opinia studentów odnosi się do jasno sformułowanych efektów kierunkowych – brak jednak zdefiniowanych efektów przedmiotowych sprawia, że studenci na wielu przedmiotach mają w sylabusie odniesienie do tego samego efektu kierunkowego i nie są w stanie określić stopnia jego osiągnięcia. Dodatkowym utrudnieniem dla studentów jest pojawienie się w sylabusach przedmiotów specjalnościowych, zarówno efektów kierunkowych, jak i efektów specjalnościowych.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.4 – **znacząco**.

3. Uzasadnienie oceny

Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru nauk społecznych. Próbę opracowania efektów specjalnościowych jako pogłębienie efektów kierunkowych należy uznać za poprawny kierunek działania. Jednakże musi zachodzić ścisła korelacja pomiędzy macierzami efektów kierunkowych i efektów specjalnościowych w stosunku do realizowanych przedmiotów specjalnościowych – brak tej korelacji oraz brak efektów przedmiotowych może utrudniać stworzenie skutecznego systemu weryfikacji zarówno efektów specjalnościowych jak i efektów kierunkowych.

Studenci w czasie spotkania z ZO PKA potwierdzili znajomość kierunkowych efektów kształcenia. Studenci przyznali również, że w czasie pierwszych zajęć nauczyciele wraz z efektami kształcenia prezentują metody ich weryfikacji.

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków

- określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.
- 1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*
 - 1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*
 - 1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.
 - 1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*
 - 1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*
 - 1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*
 - 1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.
 - 1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1. Opis stanu faktycznego.

- 1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.**

Nie dotyczy.

1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1. Opis stanu faktycznego

Treści kształcenia ujęte są w sylabusach, są zgodne z programami kształcenia i uwzględniają aktualny stan wiedzy.

Matryca kierunkowych efektów kształcenia na studiach I stopnia zawiera rozkład efektów na 5 modułów: przedmioty kształcenia ogólnouczelnianego, kształcenia podstawowego, dwie specjalności oraz odrębnie praktyki studenckie i seminarium dyplomowe.

Matryca kierunkowych efektów kształcenia na studiach II stopnia zawiera rozkład efektów na 4 moduły: przedmioty kształcenia ogólnouczelnianego, kształcenia podstawowego, sześć specjalności oraz odrębnie seminarium dyplomowe.

Analiza doboru przedmiotów w poszczególnych modułach oraz analiza treści programowych przedmiotów zawarta w poszczególnych sylabusach pozwala na stwierdzenie, że dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi kierunkowymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.5.2. – w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

Dobór treści programowych jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w aktualny stan wiedzy związanej z naukami o bezpieczeństwie i naukami o obronności.

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1. Opis stanu faktycznego

Proces kształcenia jest zorganizowany tak, aby zapewnić warunki do realizacji zakładanych efektów kształcenia w zakresie: wiedzy, umiejętności i kompetencji. Stosowane metody oraz formy kształcenia zawarte są w programach studiów. Dobór odpowiedniej metody oraz formy kształcenia zależy od wykładowcy i jest to wyraźnie określone w sylabusach do przedmiotów. Stosowane metody aktywizują studentów i pozwalają im na zdobywanie wiedzy, umiejętności, a także podnoszenie kompetencji społecznych.

Wykładowca zobowiązany jest do przedstawienia studentom na pierwszych zajęciach efektów kształcenia, programu zajęć, zalecanej literatury, metod oceny/formy zaliczenia lub egzaminu oraz terminu i miejsca konsultacji. Wykładowca zobowiązany jest również do sprawdzenia, w jakim stopniu zamierzone efekty zostały przez studenta osiągnięte w ramach zajęć kontaktowych i w ramach samodzielnej pracy studenta.

Zwieńczeniem procesu edukacji na danym poziomie kształcenie jest przygotowanie pracy dyplomowej. W dokumencie pt. Zasady dyplomowania, stanowiącym załącznik do Uchwały Rady Wydziału z dnia 26 września 2012 roku, podkreślono, że praca dyplomowa jest najważniejszą samodzielną pracą studenta, a zarazem sprawdzianem stopnia opanowania

wiedzy, umiejętności syntezy wiadomości i zastosowania ich do rozwiązania konkretnych problemów. W czasie wykonywania pracy dyplomowej student może uczestniczyć w procesie naukowym i dydaktycznym Instytutu/Katedry, prowadząc prace badawcze pod kierunkiem promotora pracy dyplomowej. Ponadto w § 5 tego dokumentu wyraźnie określono wymogi metodologiczne, jakie muszą być zawarte we wstępie do pracy, co do wskazania celu, problemu (szczegółowych problemów), dodatkowo w pracy magisterskiej hipotezy roboczej, a także metod badawczych stosowanych w procesie badawczym. Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, że stosowane w Uczelni metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.5.3. – w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

Stosowane metody kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Ponadto już studenci I stopnia nabywają podstawowe umiejętności badawcze.

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1. Opis stanu faktycznego

Kształcenie na kierunku BN jest realizowane w cyklu 6-semesteralnym dla studiów I stopnia oraz w cyklu 4-semesteralnym dla studiów II stopnia. Cykle te dotyczą studiów realizowanych w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

Programy studiów przewidują realizację wszystkich efektów kształcenia obowiązujących dla tego kierunku.

Na studiach I stopnia, w ciągu trzech lat studiów, program zakłada realizację treści programowych wymiarze 4510 godzin (w tym 2552 godziny zajęć kontaktowych na studiach stacjonarnych i 1522 godziny zajęć kontaktowych na studiach niestacjonarnych), co umożliwia zdobycie 180 pkt. ECTS.

Na studiach II stopnia w ciągu trzech lat studiów, program zakłada realizację treści programowych wymiarze 3060 godzin (w tym od 1626 do 1636 godzin, w zależności od specjalności, zajęć kontaktowych na studiach stacjonarnych i od 876 do 896 godzin, w zależności od specjalności, zajęć kontaktowych na studiach niestacjonarnych), co umożliwia zdobycie 122 pkt. ECTS.

Programy studiów stacjonarnych I i II stopnia przewidują liczbę godzin realizowanych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim (rozpisanych jako wykłady, ćwiczenia, laboratoria, a tak ze zaliczenia i egzaminy) w wymiarze 56% wszystkich godzin programu studiów I stopnia i 53% wszystkich godzin programu studiów II stopnia. Tym samym spełniony został wymóg art. 2, ust 1, pkt 12 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym.

Program studiów I stopnia uwzględnia praktyki studenckie w wymiarze 200 godzin, za które student otrzymuje 8 pkt ECTS.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.5. 4. – w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących

przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1. Opis stanu faktycznego

Program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia, do których przypisuje się punkty ECTS w wymiarze 45% dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (wybór modułów kształcenia obejmuje 81 punktów ECTS). Bez punktów przewidzianych na praktyki – 40% ogółu punktów.

Warunek uzyskania 180 pkt. ECTS, by zakończyć studia I stopnia oraz 122 pkt. ECTS, by zakończyć studia II stopnia wypełnia zapis art. 164a, ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym.

Uwzględniając jednak rozkład pracy studenta na poszczególne semestry należy stwierdzić, że:

- a) program studiów I stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) pozwala uzyskać studentowi w każdym semestrze po 30 pkt. ECTS, co spełnia wymóg art. 165 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym;
- b) program studiów II stopnia dla studentów studiów stacjonarnych umożliwia uzyskanie przez każdego studenta (wszystkich specjalności) po 31 pkt. ECTS w I i II semestrze oraz po 30 pkt. ECTS w III i IV semestrze, co również spełnia wymóg art. 165 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym;
- c) program studiów II stopnia umożliwia dla studentów studiów niestacjonarnych uzyskanie (dla wszystkich specjalności) po 31 pkt. ECTS w semestrze I i po 30 pkt. ECTS w semestrze III, ale program ten zakłada uzyskanie w II semestrze po 28 pkt. ECTS dla czterech specjalności i po 31 pkt. ECTS dla dwóch specjalności, a w IV semestrze program zakłada uzyskanie po 27 pkt. ECTS dla wszystkich specjalności – w tym wypadku zaliczenie semestru II (dla studentów czterech specjalności) oraz zaliczenie semestru IV (dla studentów wszystkich specjalności) w wymiarze mniejszym niż 30 pkt ECTS narusza wymóg art. 165 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym.

W tym kontekście warto również wskazać, że wymóg zaliczenia semestru z min. 30 pkt. ECTS zawarty został także w § 25 Regulaminu studiów Uczelni.

Program kierunku studiów I stopnia obejmuje moduły zajęć powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi, którym przypisano 91 punktów ECTS.

Z kolei program kierunku studiów II stopnia obejmuje moduły zajęć powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi, którym przypisano, w zależności od specjalności) od 64 do 68 pkt. ECTS.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.5.5. – znacząco.

3. Uzasadnienie oceny

Punktacja ECTS dla studiów II stopnia jest niezgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa. Przedmioty w modułach kształcenia powiązane z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie nauk społecznych na ocenianym kierunku studiów stanowią więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1. Opis stanu faktycznego

Program studiów I stopnia umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia, do których przypisuje się punkty ECTS w wymiarze 81 punktów ECTS, co stanowi 45% punktów niezbędnych do ukończenia zarówno studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Bez punktów przewidzianych na praktyki wybór modułów kształcenia obejmuje 40% ogółu punktów.

Z kolei program studiów II stopnia umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia, do których przypisuje się punkty ECTS w wymiarze 70 punktów ECTS, co stanowi 57% punktów niezbędnych do ukończenia studiów realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.5.6. – w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

Uczelnia zapewnia studentom elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze ponad 30% ogólnej liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji I lub II stopnia.

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiające studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1. Opis stanu faktycznego

Zarówno analiza programu studiów I stopnia, jak i programu studiów II stopnia wskazuje na logiczny ciąg przedmiotów, w którym studenci zdobywają wiedzę od ogólnej do coraz bardziej szczegółowej. Zajęcia prowadzone są w formie wykładu, ćwiczeń, konwersatorium, seminarium. Od czwartego semestru studenci dokonują wyboru danej specjalności. Tu znaczną część programu stanowią zajęcia o charakterze praktycznym, w tym zajęcia laboratoryjne i projektowe. Podczas gdy wykłady są formą pozwalającą realizować głównie efekty kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności, ćwiczenia, konwersatoria i seminaria dyplomowe stwarzają większą możliwość kształtowania postaw i kompetencji, takich jak umiejętność współpracy i dyskusji.

Plan studiów stacjonarnych I stopnia przewiduje od 795 do 840 godzin wykładów (w zależności od specjalności) i ponad 1700 godzin aktywizujących form zajęć. Plan studiów niestacjonarnych przewiduje od 450 do 480 godzin wykładów (w zależności od specjalności) i ponad 1600 godzin aktywizujących form zajęć. Wykłady odbywają się dla wszystkich studentów danego semestru razem – nie jest to problem, bowiem na I roku studiów niestacjonarnych I stopnia studiuje 61 studentów, 63 na II roku i 50 na III roku. Ponadto od IV semestru studenci podzieleni są na dwie specjalności, gdzie wykłady odbywają się tylko dla studentów danej specjalności. Z kolei grupa studentów studiów stacjonarnych I stopnia liczy 19 studentów na I roku i 12 studentów na III roku (nie ma studentów II roku). Liczebność grup na poszczególnych zajęciach konwersatoryjnych i ćwiczeniowych wynosi od 15 do 20 studentów, a na studiach stacjonarnych nawet mniej.

Plan studiów niestacjonarnych II stopnia przewiduje od 480 do 540 godzin wykładów (w zależności od specjalności) i ponad 1000 godzin aktywizujących form zajęć. Grupa studentów I roku liczy 52 osoby, 75 osób na II roku, które mają do wyboru 6 modułów specjalnościowych. Ze względu na brak chętnych Uczelnia nie realizuje studiów II stopnia w

formie stacjonarnej.

Zajęcia na studiach niestacjonarnych prowadzone są w soboty i niedziele w godz. 8.00-20.00. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO prowadzone zajęcia pozwalają na uzyskanie efektów kształcenia każdego rodzaju. Uzyskiwane efekty zależą od formy zajęć i są różne dla wykładów, seminariów, ćwiczeń, lektoratów, laboratoriów i projektów.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.5.7. – w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1. Opis stanu faktycznego

Ogólne normy odbywania praktyk studenckich reguluje § 21 Regulaminu studiów. Uchwałą Rady Wydziału z dnia 26 września 2012 roku przyjęto „Zasady odbywania praktyk zawodowych na studiach I stopnia na kierunku „bezpieczeństwo narodowe”. § 3 tego dokumentu wymienia enumeratywnie przedsiębiorstwa i instytucje, w których studenci mogą realizować cele założone w programie praktyk. Wykaz tych podmiotów nie budzi zastrzeżeń pod kątem celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku studiów.

W § 5 ww. dokument odwołuje się do „Wydziałowego regulaminu praktyk zawodowych”, który był przyjęty Uchwałą Rady Wydziału z dnia 24 kwietnia 2010 roku. Jest to o tyle istotne, że § 21 ust. 3 Regulaminu studiów stwierdza, że zaliczenie praktyki następuje po zrealizowaniu programu praktyki, a ten w formie ogólnej znajduje się jedynie w sylabusie do przedmiotu. Tu znajdują się również wskazane kierunkowe efekty kształcenia (trzy w zakresie wiedzy, dwa w zakresie umiejętności i pięć w zakresie kompetencji społecznych) oraz metody ich weryfikacji jako kontrola i ocena przebiegu praktyk. Sylabus wskazuje również cel przedmiotu – odrębnie w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Te cele różnią się jednak od celów wskazanych § 3 ust. 3 Wydziałowego regulaminu praktyk zawodowych, gdzie **brakuje odniesienia do efektów kształcenia**. Te efekty zna student, o ile zna treść sylabusu, ale we wzorze umowy o realizację praktyk (załącznik nr 1 do Wydziałowego regulaminu praktyk) brakuje ich poznania przez organizatora praktyki, który zgodnie z zapisami § 2 zobowiązany został jedynie do nadzoru nad wykonywaniem zadań wynikających z programu praktyk. Ponadto „Skierowanie na praktykę zawodową” zawiera tylko powtórzenie celu praktyki zawartego w § 3 Regulaminu studenckich praktyk. Tymczasem zaliczenie praktyki odbywa się po złożeniu przez studenta m.in. potwierdzenia odbycia praktyki przez organizatora praktyki. Z analiz dokumentacji praktyk studenckich nie wynika jednak fakt, by organizator praktyk znał efekty kształcenia, jakie student powinien osiągnąć w ramach tego przedmiotu. Dlatego też **wątpliwości budzi proces weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia**, tym bardziej, że pełnomocnik Dziekana ds. praktyk studenckich zalicza praktykę na podstawie opisu przebiegu praktyki potwierdzonej przez zakładowego opiekuna praktyki. Opisy ten zaś nie odnoszą się do efektów kształcenia wskazanych w sylabusie do przedmiotu, a jedynie czynności wykonywanych w ramach praktyki. Powyższe wątpliwości wynikają z **braku dostosowania Wydziałowego regulaminu**

praktyk zawodowych z 2010 r. do programu studiów realizowanego w ramach KRK i zapisów znowelizowanego w 2012 r. regulaminu studiów.

Zgodnie z programem studiów I stopnia student odbywa praktykę po 4 semestrze w wymiarze 200 godz. tj. 5 tygodni, ale zgodnie z § 21 ust. 6 Regulaminu studiów, student musi złożyć dokumenty niezbędne do zaliczenia praktyki najpóźniej do końca 6 semestru. Tu rozbieżność stanowi treść sylabusu, gdzie praktyka została uwzględniona w IV, V i VI semestrze. Tymczasem za zaliczenie praktyki student otrzymuje 8 pkt ECTS i nie może zaliczyć semestru IV nie zaliczając praktyki, bowiem uzyskuje wówczas jedynie 22 pkt ECTS.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.5.8. – znacząco.

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka określiła efekty kształcenia dla praktyk i metody ich weryfikacji w sylabusach. Wydziałowy regulamin praktyk zawodowych z 2010 r. wymaga dostosowania do programu studiów realizowanego w ramach KRK i zapisów znowelizowanego w 2012 r. regulaminu studiów.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1. Opis stanu faktycznego

Oferta programowa studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, czego efektem są studenci z zagranicy (głównie z Ukrainy). Świadczy o tym również wymiana studentów w ramach programu Erasmus+. W ramach tego programu w roku akademickim 2012/2013 wyjechało za granicę 8 studentów, a do Uczelni przyjechało 4. W roku akademickim 2013/2014 wyjechało za granicę 12 studentów, a do Uczelni przyjechało 2. Z kolei w roku akademickim 2014/2015 wyjechało w ramach tego programu 10 studentów, ale żaden student z zagranicy nie podjął studiów na ocenianym kierunku studiów.

Na podkreślenie zasługuje również oferta Uczelni prowadzenia zajęć w językach obcych (np. Fundamentals of International Law in National Security), organizacja konferencji międzynarodowych, w których uczestniczą studenci oraz szeroko zakrojona współpraca z Clark University, w ramach której studenci wszystkich kierunków mogą uczestniczyć w wykładach prowadzonych w języku angielskim.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.5.9. – w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.5 z uwzględnieniem kryteriów od 1.5.1. do 1.5.9 – znacząco.

3. Uzasadnienie oceny

Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi kierunkowymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku. Stosowane metody kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, a czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów. Samodzielna praca studentów została uwzględniona w kartach przedmiotów i odzwierciedlona w liczbie punktów ECTS przypisanych do przedmiotu.

Studenci pozytywnie ocenili formy prowadzenia zajęć na wizytowanym kierunku. W ich opinii metody wykorzystywane przez nauczycieli akademickich pozwalają na aktywizację studentów w czasie zajęć. Pozytywnie cenili również sekwencję przedmiotów. W ramach ocenianego kierunku studenci mają możliwość wyboru specjalności (na I stopniu spośród

dwóch, na II stopniu spośród sześciu). Studenci obecni na spotkaniu z ZO dobrze ocenili dostępne specjalności.

Przedmioty w modułach kształcenia powiązane z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie nauk społecznych na ocenianym kierunku studiów stanowią więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. Zastrzeżenia budzi jednak program studiów niestacjonarnych II stopnia, który nie spełnia wymogu art. 165 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym bowiem drugi i IV semestr student zalicza mając 27 pkt ECTS, a powinien mieć co najmniej 30 pkt.

Uczelnia zapewnia studentom elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze ponad 30% ogólnej liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji I lub II stopnia. Liczba studentów, zwłaszcza na zajęciach praktycznych, przy uwzględnieniu zakresu programu studiów realizowanego zarówno w ramach zajęć kontraktowych, jak i pracy własnej studentów umożliwia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów kształcenia.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO prowadzone zajęcia pozwalają na uzyskanie efektów kształcenia każdego rodzaju. Uzyskiwane efekty zależą od formy zajęć i są różne dla wykładów, seminariów, ćwiczeń, lektoratów, laboratoriów i projektów.

Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia.

Wątpliwości budzi proces weryfikacji osiągania efektów kształcenia w ramach praktyk zawodowych.

Oceny spełnienia kryterium 1.5 dokonano wg. zasady określonej w załączniku 4 do Statutu PKA, stanowiącej, że *stopień spełnienia kryteriów III stopnia oznaczonych gwiazdką, warunkuje ocenę spełnienia kryteriów II stopnia*. W zakresie punktu 1.5. znajdują się kryteria III stopnia, w przedziale od 1.5.1 do 1.5.9, wśród których jest pięć kryteriów oznaczonych gwiazdką: 1.5.2, 1.5.3, 1.5.5, 1.5.6, 1.5.7. Wystawiona ocena za kryterium 1.5 „znacząco” jest więc uwarunkowana stopniem spełnienia powyżej wskazanych kryteriów III stopnia oznaczonych gwiazdką, które zostały ocenione odpowiednio: w pełni, w pełni, **znacząco**, w pełni, w pełni.

1.6 Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1. Opis stanu faktycznego.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1. Opis stanu faktycznego

W dniu 18 marca 2014 r. Senat Uczelni przyjął uchwałę nr 1 z dnia w sprawie zasad rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne oraz studia podyplomowe w roku akademickim 2014/2015.

Zgodnie z § 2 zasadniczym elementem postępowania podczas rekrutacji na studia I stopnia jest ocena dokumentów bez przeprowadzania egzaminów wstępnych. Od kandydatów na studia I stopnia wymagana jest kserokopia świadectwa dojrzałości oraz złożenie wszystkich wymaganych dokumentów określonych w § 8 ust. 1. Oferta kształcenia kierowana jest zatem do wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (którzy zdali egzamin maturalny)

spełniających te wymagania.

Zasady rekrutacji na studia II stopnia reguluje szczegółowo § 3. Od kandydatów na studia II stopnia wymagane jest ukończenie studiów I stopnia. Zasadniczym kryterium naboru jest średnia ocen ze studiów I stopnia tego samego kierunku studiów lub rozmowa kwalifikacyjna obejmująca zakres przedmiotów podstawowych i treści kierunkowych studiów I stopnia na tym samym kierunku.

Postępowanie rekrutacyjne prowadzi Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna. Przy czym kandydaci mogą dokonywać rejestracji on-line lub osobiście w biurze rekrutacji. Decyzję w sprawie przyjęcia na studia podejmuje Komisja Rekrutacyjna, a wyniki ogłaszane są w formie list osób przyjętych na określony kierunek i stopień studiów.

Jasne zasady procesu odwoławczego od decyzji Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej do Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej zawarte są § 5 zasad rekrutacji.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.6.1. – w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na Uczelni oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1. Opis stanu faktycznego

Zgodnie z deklaracją Władz Uczelni regulacje dotyczące potwierdzania efektów uczenia się są aktualnie przedmiotem prac Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Polityki i Jakości Kształcenia. Ich efektem ma być opracowanie procedury dotyczącej zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się do przedstawienia do akceptacji Senatowi Uczelni, a następnie do uwzględnienia w Regulaminie Studiów. Prace te mają zakończyć się do dnia 1 października 2015 roku.

Tu jednak warto podkreślić, że studentami kierunku „bezpieczeństwo narodowe” na studiach niestacjonarnych są w znacznej części osoby wykonujące zawody związane z bezpieczeństwem publicznym, obronnością i bezpieczeństwem państwa. Znaczny odsetek osób rozpoczynających studia ma już zatem doświadczenie zawodowe, które pozwoliło w pewnym stopniu już osiągnąć określone dla tego kierunku studiów efekty kształcenia, a zatem możliwe byłoby w ich przypadku dość łatwe potwierdzenie spójności efektów uczenia się z efektami kształcenia określonymi dla kierunku BN.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.6.1. – w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

W uczelni trwają zaawansowane prace nad opracowaniem procedury dotyczącej zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się.

Ocena spełnienia kryterium 1.6 z uwzględnieniem kryteriów od 1.6.1. do 1.6.2 – w pełni.

Uzasadnienie oceny

Zasady i procedury rekrutacji są jasno określone w uchwale Senatu i zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia i uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans na ocenianym kierunku studiów. Z punktu widzenia studentów przyjęte rozwiązania zapewniają właściwy dobór kandydatów. Studenci pozytywnie ocenili przejrzystość procesu rekrutacji.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku są w trakcie opracowywania.

Oceny spełnienia kryterium 1.6 dokonano wg. zasady określonej w załączniku 4 do Statutu PKA, stanowiącej, że *stopień spełnienia kryteriów III stopnia oznaczonych gwiazdką, warunkuje ocenę spełnienia kryteriów II stopnia*. W zakresie punktu 1.6 znajdują się dwa kryteria III stopnia, wśród których jest jedno kryterium oznaczone gwiazdką: 1.6.2. Wystawiona ocena za kryterium 1.6 „w pełni” jest więc uwarunkowana stopniem spełnienia kryterium 1.6.2, które zostało ocenione : **w pełni**.

1.7 System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Opis stanu faktycznego

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1. Opis stanu faktycznego

System weryfikacji osiągania przez studenta zakładanych efektów kształcenia odbywa się przede wszystkim na poziomie realizacyjnym poszczególnych przedmiotów. Każdy z nauczycieli akademickich w sylabusach dokonał wyboru metod oraz form kształcenia, a także adekwatnych form sprawdzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Weryfikacja efektów kształcenia odbywa się na podstawie egzaminów w formie pisemnej, kolokwium, oceny opracowań w formie projektów indywidualnych, prac pisemnych, referatów, aktywności na zajęciach.

Teoretycznie, stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych treści kształcenia, ale nie do efektów kształcenia. Problem polega na tym, że w sylabusach nie ma szczegółowego wyjaśnienia efektów, które student powinien osiągnąć w obrębie wiedzy, umiejętności i kompetencji na danym konkretnym przedmiocie. Przepisanie do sylabusów efektów kierunkowych – bez ich uszczegółowienia właściwego dla danego przedmiotu – sprawia, że stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia nie wspomagają studentów w procesie uczenia się, bowiem ten sam efekt kierunkowy student teoretycznie osiąga na kilku przedmiotach i jest weryfikowany przez różnych wykładowców innymi metodami. Na danym etapie kształcenia student nie jest zatem

w stanie ocenić, na ile realizacja danego przedmiotu przybliżyła go do osiągnięcia danego efektu kierunkowego.

Sytuacja komplikuje się w module przedmiotów specjalnościowych, gdzie dodatkowo wprowadzono **efekty specjalnościowe nie do końca skorelowane z efektami kierunkowymi i przedmiotami specjalnościowymi (patrz. punkt 1.4.)**

Z kolei w przedmiocie „Praktyka zawodowa” efekty kierunkowe w ogóle nie są sprawdzane, bowiem jedynym kryterium rozliczenia praktyki jest „kontrola i ocena przebiegu praktyki” realizowana poprzez sprawdzenie opisu przebiegu praktyki, sporządzonej przez studenta i potwierdzonej przez zakładowego opiekuna praktyki. Ponieważ wzór umowy o realizację praktyk (załącznik nr 1 do Wydziałowego regulaminu praktyk) nie przewiduje zapoznanie zakładowego opiekuna praktyki z efektami kształcenia zawartymi w sylabusie **wątpliwości budzi proces weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia w ramach tego przedmiotu** (szczegółowe uwagi punkt 1.5.8).

Szczególnym procesem jest proces dyplomowania. Tu na system weryfikacji założonych do osiągnięcia efektów składają się działania podejmowane na mocy Regulaminu studiów (rozdział 13 – egzamin dyplomowy), a także zapisów uchwały Rady Wydziału z dnia 26 września 2012 roku w sprawie zatwierdzenia zasad dyplomowania. Dokumenty te wraz z sylabusem składają się na logiczny ciąg działania umożliwiający ocenę wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jakie student osiąga pisząc pracę dyplomową i składając egzamin dyplomowy. Z zasad dyplomowania obowiązujących w Wydziale (Załącznik do Uchwały Rady Wydziału z dnia 26 września 2012 roku wynika, że student jest zobowiązany przedstawić we wstępie pracy: cel pracy, problemy badawcze, hipotezy robocze, metody badawcze i zaprezentować wykorzystane źródła.

Na podstawie oceny 15 losowo wybranych prac dyplomowych ZO stwierdził, że prezentują one w zasadzie dobry poziom merytoryczny, który odpowiada kierunkowi studiów. Układ prezentowanych zagadnień merytorycznych oraz ich poziom trudności pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. System weryfikacji tych efektów nie uwzględnia wszystkich wymogów metodologicznych pracy dyplomowej sformułowanych w Zasadach dyplomowania (brakuje kryterium oceny obecności celu badań oraz zaprezentowania wykorzystanych źródeł).

Na podstawie przeglądu wybranych prac etapowych stwierdzono, że ich tematyka i zakres są zgodne z sylabusami przedmiotów.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.7.1. – znacząco.

3. Uzasadnienie

Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych treści kształcenia, ale nie do efektów kształcenia. Przepisanie do sylabusów efektów kierunkowych – bez ich uszczegółowienia właściwego dla danego przedmiotu – sprawia, że stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia nie wspomagają studentów w procesie uczenia się, bowiem ten sam efekt kierunkowy student teoretycznie osiąga na kilku przedmiotach i jest on weryfikowany przez różnych wykładowców innymi metodami.

Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia na etapie dyplomowania wymagają poprawy pod kątem zwrócenia uwagi na spełnienie kryteriów metodologicznych przez dyplomantów.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Opis stanu faktycznego

W każdym sylabusie znajdują się treści programowe oraz metody i formy realizacji zajęć. Z macierzy efektów kierunkowych przepisane są do sylabusów kierunkowe efekty kształcenia oraz przypisane im metody weryfikacji.

Z jednej strony jest to zgodne z zapisami programów kształcenia (pkt 5. Informacja o modułach (przedmiotach) – sylabusy), gdzie stwierdzono, że w sylabusach powinny się znaleźć efekty kształcenia wraz z określeniem sposobów ich weryfikacji oraz cele kształcenia, w tym: syntetyczny opis przedmiotowych (dla danego przedmiotu) celów kształcenia, jako skonkretyzowanie i uszczegółowienie efektów kształcenia dla danego przedmiotu oraz sposób weryfikacji efektów kształcenia (w szczególności poprzez test wiedzy, ustny sprawdzian wiedzy, prace pisemne, prace pisemne z obroną, prezentacje, zadania praktyczne lub projektowe, zadania zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć, obserwacje i oceny wykonania zadania praktycznego, itp.). Adekwatnie do tych zapisów przyjęto wzór sylabusu w Uczelni.

Podkreślić jednak należy, że przepisanie do sylabusów efektów kierunkowych – w niezmienionej formie, bez ich uszczegółowienia właściwego dla danego przedmiotu – sprawia, że w praktyce dany efekt kierunkowy powinien być osiąganym w pełni na kilku przedmiotach, do których ma odniesienie w macierzy efektów. Sytuacja ta komplikuje się w modułach przedmiotów specjalnościowych, gdzie dodatkowo wprowadzono efekty specjalnościowe i stworzono odrębne macierze efektów specjalnościowych.

Takie podejście do materii sprawia, że w sylabusach przedmiotów specjalnościowych znajdują się dwie odrębne tabele: z opisami efektów kierunkowych oraz efektów specjalnościowych. Zatem przedmioty specjalnościowe mają przypisane do osiągnięcia grupę efektów kierunkowych oraz grupę efektów specjalnościowych. Dla wszystkich efektów odrębnie przewidziano metody weryfikacji.

Zbyt duża liczba efektów dla danego przedmiotu (odrębnie kierunkowych i specjalnościowych) sprawia, że możliwości ich pełnego osiągnięcia rodzi poważne wątpliwości. Poza tym bezpośrednie przeniesienie efektu kierunkowego do sylabusu wskazuje wręcz, że efekt ten ma być osiągnięty tylko na tym przedmiocie – tymczasem z macierzy efektów wynika, że od 5 do nawet 25 przedmiotów powinno umożliwiać osiągnięcie danego efektu kierunkowego. Jest to o tyle istotne, że brak jest wskazanego w sylabusie narzędzia, za pomocą którego można by dokonywać pomiaru stopnia osiągnięcia danego efektu kierunkowego w ramach realizacji konkretnego przedmiotu.

W czasie spotkania z ZO, studenci dobrze ocenili stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia. W ich opinii są one adekwatne do form zajęć i pozwalają na sprawdzenie osiągnięcia efektu każdego rodzaju. W czasie semestru stosuje się oceny cząstkowe, które sprzyjają systematycznej pracy studentów.

Zasady zaliczeń prezentowane są przez nauczyciela akademickiego w czasie pierwszych zajęć w semestrze. Odpowiadają one informacjom zawartym w karcie przedmiotu i są konsekwentnie realizowane w czasie semestru. Proces dyplomowania prowadzony jest w sposób przejrzysty, prace dyplomowe są w opinii studentów oceniane prawidłowo. Na stronie internetowej jednostki, dostępna jest pula pytań które mogą zostać zadane w czasie egzaminu dyplomowego. Zasady przeprowadzania tego egzaminu również są dostępne na stronie internetowej.

Studenci w czasie spotkania z ZO potwierdzili, że czują się oceniani sprawiedliwie i obiektywnie.

Na podstawie oceny 15 losowo wybranych prac dyplomowych ZO stwierdził, że prezentują one w zasadzie dobry poziom merytoryczny, ale zdarzają się prace z błędami we wstępie co do założeń metodologicznych, co nie zawsze wyartykułowane jest opinii/recenzji pracy. Brakuje zwłaszcza odniesienie się Promotora/Recenzenta do obecności celu badań oraz

zaprezentowania wykorzystanych źródeł. Oceny promotora i recenzenta są zbieżne i odpowiadają wartości merytorycznej prac. Na podstawie przeglądu wybranych prac etapowych stwierdzono, że ich tematyka i zakres są zgodne z sylabusami przedmiotów. Wystawione oceny są adekwatne do poziomu prac, na pracach zaznaczono potwierdzenia konsultacji oraz wskazano błędy i usterki w tekście.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.7.2. – **znacząco**.

3. Uzasadnienie oceny

System sprawdzania i oceniania umożliwia weryfikację treści programowych adekwatnych do przyjętych w sylabusach celów kształcenia. System ten nie zapewnia rzetelnej oceny stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Przeniesienie efektów kierunkowych w niezmienionej formie do sylabusów sprawia, że w sylabusach brakuje narzędzia, za pomocą którego można by dokonywać pomiaru stopnia osiągnięcia danego efektu kierunkowego w ramach realizacji konkretnego przedmiotu. Tymczasem z macierzy efektów wynika, że od 5 do nawet 25 przedmiotów powinno umożliwiać osiągnięcie danego efektu kierunkowego.

*Ocena spełnienia kryterium 1.7 z uwzględnieniem od 1.7.1. do 1.7.2 – **znacząco**.*

Uzasadnienie oceny

Brak korelacji pomiędzy macierzą efektów kierunkowych i macierzą efektów specjalnościowych sprawia, że **proces weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia w ramach tego przedmiotu jest trudny do osiągnięcia**. W sylabusach znajdują się efekty kierunkowe, a w przedmiotach specjalnościowych dodatkowo efekty specjalnościowe oraz cele kształcenia, jako swoiste uszczegółowienie efektów kształcenia dla danego przedmiotu. Zbyt duża liczba efektów dla danego przedmiotu (odrębnie kierunkowych i specjalnościowych) sprawia, że możliwości ich pełnego osiągnięcia rodzi poważne wątpliwości. Metody weryfikacji przypisane są do efektów kształcenia, ale umożliwiają weryfikację treści programowych adekwatnych do przyjętych w sylabusach celów kształcenia.

Stosowany wzór opinii/recenzji nie zawiera wszystkich kryteriów odnoszących się do wymogów pracy dyplomowej sformułowanych w Zasadach dyplomowania. Brakuje kryterium oceny obecności celu badań oraz zaprezentowania wykorzystanych źródeł.

W czasie spotkania z Zespołem Oceniającym studenci nie wnieśli żadnych uwag dotyczących metod sprawdzania i oceniania efektów kształcenia. Potwierdzili oni występowanie dobrych praktyk, takich jak wgląd studenta do ocenianych prac i dostępność nauczycieli którzy dobrze uzasadniają wystawiane oceny.

Oceny spełnienia kryterium 1.7 dokonano wg. zasady określonej w załączniku 4 do Statutu PKA, stanowiącej, że *stopień spełnienia kryteriów III stopnia oznaczonych gwiazdką, warunkuje ocenę spełnienia kryteriów II stopnia*. W zakresie punktu 1.7 znajdują się dwa kryteria III stopnia, wśród których jest jedno kryterium oznaczone gwiazdką: 1.7.2. Wystawiona ocena za kryterium 1.7 „**znacząco**” jest więc uwarunkowana stopniem spełnienia kryterium 1.7.2, które zostało ocenione : **znacząco**.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia: wyróżniająca.

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 2

Minimum kadrowe na tym kierunku studiów w zasadzie mogłoby stanowić samodzielni

pracownicy naukowi, ich obciążenia zajęciami dydaktycznymi, prowadzone badania i przekładanie ich wyników na treści nauczania, a także prawie trzykrotnie wyższa proporcja nauczycieli akademickich do studentów oraz włączenie w proces dydaktyczny na tym kierunku kolejnych nauczycieli z dużym dorobkiem naukowym uzasadnia tak wysoką ocenę. Dorobek naukowy oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku zapewniają pełną realizację programu i zakładanych efektów kształcenia.

Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe, w liczbie zgodnej z przepisami prawa posiadają dorobek naukowy sprzyjający realizacji programu studiów i osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia. Podkreślić należy systematyczny rozwój kwalifikacji zawodowych nauczycieli stanowiących minimum kadrowe i pozostałych.

Oceny spełnienia kryterium 2 dokonano wg. zasady określonej w załączniku 4 do Statutu PKA, stanowiącej, że stopień spełnienia kryteriów II stopnia oznaczonych gwiazdką, warunkuje ocenę spełnienia kryteriów I stopnia. W zakresie punktu 2 znajdują się kryteria II stopnia w przedziale od 2.1 do 2.5, wśród których są trzy kryteria oznaczone gwiazdką: 2.1, 2.2, 2.4. Wystawiona ocena za kryterium 2 „wyróżniająco” jest więc uwarunkowana stopniem spełnienia powyżej wskazanych kryteriów II stopnia oznaczonych gwiazdką, które zostały ocenione odpowiednio: wyróżniająco, wyróżniająco.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 2

Brak zaleceń.

2.1 Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

1. Opis stanu faktycznego

Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe i specjalizację naukową oraz dorobek nauczycieli akademickich. Sprawdzone również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego. Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczane za zgodność z oryginałem. We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty potwierdzające uzyskanie stopni i tytułów naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

W proces kształcenia na kierunku „bezpieczeństwo narodowe” zaangażowanych jest łącznie 37 nauczycieli akademickich. Z czego 18 stanowi minimum kadrowe. Minimum kadrowe stanowi 2 profesorów, 9 doktorów habilitowanych i 7 doktorów. Nauczyciele ci reprezentują dyscypliny naukowe, z którymi związane są efekty kształcenia (nauki o bezpieczeństwie i nauki o obronności). Zajęcia na ocenianym kierunku dodatkowo prowadzi 1 profesor, 1 doktor habilitowany, 8 doktorów i 9 magistrów. Wśród nauczycieli prowadzących zajęcia wielu jest emerytowanymi oficerami służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, co znacząco uprzątnia i wzbogaca prowadzone zajęcia. Szerokie spektrum nauczycieli akademickich sprawia, że spełnione są wszystkie wymagania stawiane nauczycielom zaliczonym do minimum kadrowego określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 9 października 2014 rok w sprawie warunków prowadzenia studiów

na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Po dokonanej analizie pod względem formalnym akt, osób które wchodzi w skład minimum kadrowego na kierunku „bezpieczeństwo narodowe”, należy uznać, iż zostały spełnione warunki określone w § 13 ust. 1, § 13 ust. 2, § 14 ust. 1, oraz § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1370.);

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.).

W tezkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie wszystkich deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy Prawa o Szkolnictwie Wyższym Wydział zaliczył do minimum kadrowego tylko nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie złożonych przez nich oświadczeń, o których mowa w art. 112a Ustawy. Dla wszystkich nauczycieli wskazanych do minimum kadrowego Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają również warunek zatrudnienia nie krócej niż od początku semestru studiów (wymóg § 13 ust. 1 cytowanego wyżej rozporządzenia).

Na podstawie informacji uzyskanych w trakcie sprawdzania dokumentacji oraz w toku wizytacji, należy stwierdzić, że Wydział zapewnia stabilne minimum kadrowe dla kierunku „bezpieczeństwo narodowe” na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia. Od roku akademickiego 2011/12 w skład minimum kadrowego zaliczana jest grupa tych samych kilkunastu osób powiększana o kolejnych nauczycieli akademickich w kolejnych latach. Analiza teczek osobowych kadry pozwala stwierdzić, że wszyscy nauczyciele akademicy wskazani do minimum kadrowego są zatrudnieni od kilku lat (większość od 2011 roku). Na ocenianym kierunku stosunek liczby nauczycieli akademickich należących do minimum kadrowego (18) do liczby kształconych studentów (723), jest prawie czterokrotnie korzystniejszy niż formalnie określony w § 17 pkt. 1 rozporządzenia w wysokości 1:160), jest w przypadku tych studiów spełniony z dużą nadwyżką

Wszystkim osobom zgłoszonym do minimum kadrowego zaplanowano prowadzenie osobiście na ocenianym kierunku zajęcia dydaktyczne w wymiarze przewidzianym przepisami (§ 13 ust. 2 rozporządzenia) o tematyce związanej z badaniami prowadzonymi przez nauczycieli. Powyższa analiza wskazuje, że z punktu widzenia formalno-prawnego do minimum kadrowego ocenianego kierunku można zaliczyć 11 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 7 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora. Szczegóły dotyczące ocen nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe znajdują się w załączniku nr 5.

Reasumując należy stwierdzić, że kryterium 2.1 jest spełnione.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.1. – wyróżniająca.

3. Uzasadnienie oceny

Minimum kadrowe na tym kierunku studiów w zasadzie mogliby stanowić samodzielni pracownicy naukowcy, ich obciążenia zajęciami dydaktycznymi, prowadzone badania i przekładanie ich wyników na treści nauczania, a także prawie trzykrotnie wyższa proporcja nauczycieli akademickich do studentów oraz włączenie w proces dydaktyczny na tym kierunku kolejnych nauczycieli z dużym dorobkiem naukowym uzasadnia tak wysoką ocenę. Nauczyciele stanowiący minimum kadrowe spełniają wszystkie wymagania określone przepisami prawa.

Powyższe pozwala stwierdzić, że liczba nauczycieli akademickich i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia w stopniu

wyróżniającym.

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

1. Opis stanu faktycznego

Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzą nauczyciele akademicy, którzy z jednej strony posiadają duże doświadczenie i bogaty dorobek badawczy adekwatny do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia w obszarze nauk społecznych (w dyscyplinach: nauki o obronności, nauki o bezpieczeństwie), a z drugiej strony wywodzącą się z zawodów związanych z bezpieczeństwem narodowym, bezpieczeństwem państwa. Są to byli i obecni żołnierze zawodowi związani z MON, SG WP, AON. Zajęcia prowadzą także generałowie i inni pracownicy ABW, a zajęcia specjalnościowe - nauczyciele zawodowo usytuowani w instytucji GİODO, m.in. Z-ca Sekretarza Generalnego. Doświadczenie zawodowe i wysokie kwalifikacje dydaktyczne wykładowców połączone z ich dorobkiem naukowym właściwym dla dyscyplin: nauki o obronności oraz nauki o bezpieczeństwie pozwalają na osiągnięcie przez studentów zakładanych w programie efektów kształcenia.

Zajęcia ze studentami I i II stopnia, w formie stacjonarnej i niestacjonarnej prowadzą nauczyciele akademicy uczestniczący w licznych badaniach naukowych i olbrzymim doświadczeniu w pracy dydaktycznej. Niektórzy z nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego uzyskali samodzielność naukową kilkanaście, a nawet kilkadziesiąt lat temu, a w ich dorobku naukowym mogą pochwalić się ponad 300 pracami naukowymi. Sprawia to, że doświadczenie naukowe i dydaktyczne osób z minimum kadrowego jest imponujące. W przypadku doktorów oczywiście doświadczenie to jest stosunkowo mniejsze ale uznać należy je za satysfakcjonujące. Wyniki badań nauczycieli zaliczonych do minimum kadrowego są publikowane w wielu liczących się opracowaniach naukowych krajowych i zagranicznych i zbieżne z przedmiotami, które prowadzą. Nauczyciele z grona stanowiącego minimum kadrowe często występują na konferencjach naukowych. Corocznie nauczyciele Wydziału są oceniani w ramach uczelnianego systemu poprawy jakości kształcenia. Podczas wizytacji przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia przekazywali studentom treści zajęć zgodne z sylabusami dla poszczególnych przedmiotów. Szczegóły przeprowadzonych hospitacji znajdują się w załączniku nr 6.

Uczelnia nie prowadzi zajęć na odległość.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.2. – wyróżniająca.

3. Uzasadnienie oceny

Przeprowadzona analiza potencjału naukowo-dydaktycznego w aspekcie dorobku naukowego, doświadczenia w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku oraz możliwości osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia pozwala stwierdzić, iż struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich zatrudnionych na wydziale, ich bogaty dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe oraz wysokie kwalifikacje sprzyjają osiągnięciu zdefiniowanych w programie efektów kształcenia ocenianego kierunku studiów.

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli

akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

1. Opis stanu faktycznego

Zgodnie z prowadzoną polityką kadrową Uczelnia jest zorientowana na rozwój badań naukowych oraz kompetencji naukowo – dydaktycznych. Pomoc Uczelni polega na organizowaniu i wspieraniu udziału nauczycieli akademickich w konferencjach naukowych, umożliwienia publikacji w czasopismach i monografiach afiliowanych przez SAN, finansowaniu projektów i grantów wewnętrznych i stypendiach naukowych. Na podstawie dokumentacji oraz na spotkaniu z kadrami dydaktycznymi Wydziału potwierdzono realizację w praktyce zapisów polityki kadrowej SAN. W roku 2014 Wydział Zamiejscowy SAN w Warszawie, na konferencje naukowe w kraju i za granicą wydał kwotę 98.300 zł. Na stypendia naukowe ponad 500 tys. zł. z czego dla nauczycieli akademickich ocenianego kierunku 184.400 zł. Dofinansowanie biblioteki 119 500 zł. Pomoc przy finansowaniu uzyskiwania kolejnych stopni i tytułów 119500 zł. Zarówno studenci jak i wykładowcy są uczestnikami wymian międzynarodowych w ramach Erasmus plus. Nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia zagraniczne, a także nauczyciele z zagranicy prowadzą zajęcia na Wydziale. W latach od 2012 do 2014 w ramach programu Erasmus plus wyjechało na zagraniczne zajęcia 30 studentów, a 6 podjęło naukę w SAN. Także 6 nauczycieli akademickich odbyło wyjazdy zagraniczne w tym okresie.

SAN prowadzi politykę kadrową, która sprzyja podnoszeniu kwalifikacji pracowników Wydziału. Procedury dotyczące polityki kadrowej są skrupulatnie realizowane i przynoszą zakładane efekty. Mocną stroną kadry jest to, że wyniki działalności badawczej wykorzystuje w programie kształcenia. Pozwala to na osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Znaczna część nauczycieli posiada bogate doświadczenie zawodowe, co korzystnie wpływa na poziom merytoryczny prowadzonych zajęć i wzmacnia jej kompetencje diagnostyczne dotyczące etapowego i końcowego oceniania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów. Struktura kwalifikacji i doświadczenie nauczycieli sprawiają, że przedmioty, które mają na celu wyposażenie studentów w praktyczne umiejętności i kompetencje obsadzone są przez specjalistów z bogatym doświadczeniem zawodowym lub stosownym dorobkiem badawczym. Silną stroną jest także działalność publikacyjna kadry. W ostatnich latach wydano 6 monografii (kolejnych 5 jest w druku), 4 publikacje zwarte, 7 zeszytów punktowanego czasopisma „Przedsiębiorczość i Zarządzanie” poświęconych tematyce bezpieczeństwa.

Uczelnia sprzyja intensyfikacji umiędzynarodowienia badań naukowych oraz wymianie doświadczeń dydaktycznych. W latach 2012-2015 47 obcokrajowców odwiedzało Wydział uczestnicząc w wymianie realizowanej z zagranicznymi ośrodkami akademickimi naukowo-dydaktycznych z takich uczelni jak: *Clark University, University of Florida, The University of Edinburgh, Die Johannes Kepler Universität in Linz, Uniwersytet Państwowy „Politechnika Lwowska”, Białoruski Państwowy Uniwersytet Ekonomiczny w Mińsku.*

Wysoka jakość kwalifikacji nauczycieli akademickich jest wspomagana poprzez konkursowy system zatrudniania, który w swych założeniach przewiduje promowanie najlepszych nauczycieli akademickich.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.3. – wyróżniająca.

3. Uzasadnienie oceny

Polityka kadrowa Wydziału umożliwia w stopniu pełnym właściwy dobór kadry i motywację nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych oraz rozwijania kompetencji dydaktycznych.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy,

odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

1. Opis stanu faktycznego

Wydział Zamiejscowy SAN w Warszawie prowadzi badania w obszarze nauk społecznych, które są skorelowane z programem kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe. Z obszarem nauk społecznych, do którego przypisano efekty kształcenia na kierunku są zintegrowane takie kierunki badań, jak np.: bezpieczeństwo gospodarcze, bezpieczeństwo i prawa człowieka, społeczne koncepcje bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego, europejska polityka bezpieczeństwa i polityka Sojuszu Północnoatlantyckiego, przemiany w Polsce i na świecie w edukacji dla bezpieczeństwa, bezpieczeństwo społeczności lokalnych, siły zbrojne RP w bezpieczeństwie Polski, współpraca cywilno-wojskowa dla bezpieczeństwa, administracja publiczna w systemie bezpieczeństwa państwa.

Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe zaangażowani są w międzynarodowych stowarzyszeniach takich jak European Association for Security, Akademii of Life Protection, a także komitetach naukowych lub redakcyjnych takich gremiów jak Komitet Naukowy Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Komitet Nauk Filozoficznych, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, komitet naukowy Journal of Modern Science, czy komitet naukowy fundacji PROPOMERANIA.

Wyniki badań znajdują swoje odzwierciedlenie m.in. w monografiach oraz artykułach publikowanych w recenzowanych czasopiśmie. Są one także prezentowane na konferencjach naukowych i wykorzystywane w trakcie zajęć dydaktycznych. Nauczyciele akademicy współpracują z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów wykonując aplikację - karta realizacji zadania operacyjnego, współtworzą międzynarodowe (projekt polsko - niemiecko - czeski) gremia badawcze, jak na przykład w projekcie zatytułowanym „Diagnoza koordynacji w wymiarze transgranicznym z Republiką Federalną Niemiec” czy udział w projekcie rozwojowym O ROB/0076/03/001 w konsorcjum z AON.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.4. – wyróżniająco.

3. Uzasadnienie oceny

Wydział prowadzi wielodyscyplinarne badania naukowe w zakresie wiedzy, odpowiadające obszarowi kształcenia nauk społecznych, do którego został przyporządkowany kierunek studiów, a także w dziedzinach nauki oraz dyscyplinach naukowych (wspierających), do których odnoszą się efekty kształcenia. Wyniki tych badań nie tylko wpływają na rozwój nauki, ale i na rozwój naukowy kadry oraz przekładają się na modyfikację treści kształcenia studentów.

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Opis stanu faktycznego

Wykorzystanie efektów badań naukowych znajduje odzwierciedlenie w treściach kształcenia realizowanych w ramach poszczególnych zajęć. Przykładem może być wykorzystanie efektów projektu badawczego „bezpieczeństwo społeczności lokalnych jak najbliższej bezpieczeństwa człowieka” w zakresie diagnozowania i projektowania bezpieczeństwa społeczności lokalnych (w realizacji przedmiotów: projektowanie bezpieczeństwa lokalnego, bezpieczeństwo społeczności lokalnych oraz w tematyce prowadzonych prac dyplomowych) oraz efektów projektu naukowo-badawczego („Komputerowe wspomaganie procesu opracowania karty realizacji zadania operacyjnego”) w realizacji zajęć z przedmiotów: planowanie obronne, planowanie operacyjne, gry decyzyjne. Inne przykłady projektów badawczych realizowanych przez nauczycieli akademickich na

ocenianym kierunku to „Współczesne środowisko bezpieczeństwa międzynarodowego”, „Efektywność przygotowań obronnych zarządzania kryzysowego w systemie bezpieczeństwa narodowego.”, „Funkcjonowanie sił zbrojnych w systemie bezpieczeństwa narodowego, w tym w systemie obronnym oraz zarządzania kryzysowego RP i NATO”.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.5 – w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

Rezultaty prowadzonych w Wydziale badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji. Na posiedzeniach Rady Wydziału rozpatrywane są propozycje wykorzystania wyników badań do zmiany treści kształcenia, a następnie Rada podejmuje uchwałę o skali i zakresie wnoszonych zmian.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia – w pełni.

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 3

Wydział prowadzi efektywną współpracę z otoczeniem zorientowaną na doskonalenie procesu osiągania efektów kształcenia, w tym na weryfikację poprawności realizacji praktyk. Dzięki dużej liczbie współpracujących na podstawie porozumień w sprawie, liczba miejsc na praktykach jest dostosowana do liczby studentów.

Oceny spełnienia kryterium 3 dokonano wg. zasady określonej w załączniku 4 do Statutu PKA, stanowiącej, że stopień spełnienia kryteriów II stopnia oznaczonych gwiazdką, warunkuje ocenę spełnienia kryteriów I stopnia. W zakresie punktu 3 znajdują się dwa kryteria II stopnia i obydwa oznaczone są gwiazdką. Wystawiona ocena za kryterium 2 „w pełni” jest więc uwarunkowana stopniem spełnienia kryteriów 3.1 i 3.2, które zostały ocenione odpowiednio: w pełni, w pełni.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3.

Brak zaleceń.

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

1. Opis stanu faktycznego

Uczelnia podpisała umowy o współpracy z:

- Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Zabezpieczeń Technicznych i Zarządzania Bezpieczeństwem „POLALARM” – porozumienie zawarte w dniu 16 lipca 2014r. dot. m.in. realizacji projektów naukowych, praktyk studenckich, organizacji konferencji;
- GİODO – porozumienie zawarte w dniu 25 lutego 2014r. dot. działalności naukowo-badawczej, promocyjnej, wydawniczej, organizacyjnej oraz edukacji;
- ATOS sp. z o.o. – porozumienie zawarte w dniu 11 kwietnia 2015r. dot. m.in. organizowanie działalności szkoleń, doradztwa i konsultingu, wspieranie działalności i inicjatyw, wymiany doświadczeń, realizacja projektów, (organizacji praktyk i staży;
- ISM EuroCenter S.A. – porozumienie z dnia 16 lutego 2015r. w sprawie organizacji staży, praktyk, konsultacje programu kształcenia;
- Krajowym Stowarzyszeniem Ochrony Informacji Niejawnych - porozumienie z dnia 18 grudnia 2014r. dot. m.in. przygotowaniu programów szkoleń, seminariów,

konferencji

- Centralną Biblioteką Wojskową – porozumienie z dnia 30 marca 2012r. dot. organizacji konferencji, prac naukowo-badawczych, organizacji praktyk.

Analiza dokumentacji uwidoczniła efekty współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w postaci:

- opinii z dnia 27.05.2015r. wyrażonej przez ISM EuroCenter S.A. w sprawie efektów kształcenia oraz planu studiów kierunku BN I i II stopnia;
- opinii z dnia 12.09.2012 wyrażonej przez Radcę Szefa KPRM w sprawie treści programowych każdej ze specjalności;
- opinii BOR dot. koncepcji oraz efektów kształcenia.

Na uwagę zasługują też cykliczne spotkania Komisji programowej kierunku BN, która w dniu:

- 21.11.2011r. – omówiła treść aktów prawnych dot. KRK, a także uzgodniła zadania i terminy wdrożenia norm KRK oraz wdrożenia systemu Minerva.
- 24.01.2012r. – omówiła propozycje utworzenia nowych specjalności, zmian w programie szkolenia;
- 30.04.2012r. – omówiła możliwości systemu Minerva, opinie pracodawców, a także dokonała podsumowania zmian wprowadzonych w programie kształcenia oraz wnioski z analizy programów studiów dostosowanych do KRK;
- 24.04.2013r. – omówiła wnioski z analizy programu studiów I i II stopnia;
- 25.11.2013 - omówiła wyniki roku 2012/2013, a także wyniki badań realizowanych wśród studentów;
- 15.04.2014r. - omówiła wyniki sesji zimowej 2013/2014, propozycje utworzenie nowych specjalności, a także propozycje zmian w programie kształcenia;
- 17.11.2014r. - omówiła wyniki sesji letniej 2013/2014, a także propozycje utworzenie nowych specjalności;
- 27.04.2015r. – omówiła wyniki sesji 2014/2015, wyniki badania losów zawodowych absolwentów, a także planowane modyfikacje w programie kształcenia.

Ponadto z deklaracji władz Wydziału oraz Instytutu, a także rozmów z nauczycielami akademickimi i pracownikami wynika, że z wieloma instytucjami i organizacjami utrzymywany jest kontakt w trybie roboczym. Taka współpraca nie ma wymiaru sformalizowanego, ale wpływa na zbieranie ocen o zatrudnianych absolwentach, ich kompetencjach, a także oczekiwaniach w zakresie wizji przyszłego absolwenta. W ocenie pracowników Instytutu, bardzo owocna jest współpraca z pracodawcami, instytucjami i organizacjami, które przyjmują studentów SAN na praktyki.

2. Ocena spełnienia kryterium 3.1 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zarówno formalnie, jak i nieformalnie, co zapewnia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu zmian programowych, tworzenia nowych specjalności, ocenie praktyk zawodowych.

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

1. Opis stanu faktycznego

Zajęcia na kierunku BN prowadzą nauczyciele akademicy, którzy są żołnierzami w

czynnej służbie MON. Zajęcia prowadzą także pracownicy ABW, a zajęcia specjalnościowe - nauczyciele zawodowo usytuowani w instytucji GIODO, m.in. Z-ca Sekretarza Generalnego. Doświadczenie zawodowe i wysokie kwalifikacje dydaktyczne wykładowców połączone z ich dorobkiem naukowym właściwym dla dyscyplin: nauki o obronności oraz nauki o bezpieczeństwie pozwalają na uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej Uczelni. Przykładem tego może być współpraca Uczelni z Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych (GIODO). Z rozmowy z Władzami Wydziału oraz Instytutu wynika, że w ofercie Wydziału uwzględniono specjalność Bezpieczeństwo informacji i danych osobowych – wychodząc na przeciw zapotrzebowaniu rynku pracy. Zajęcia dydaktyczne w ramach tej specjalności prowadzone są przez zespół wysoko wykwalifikowanych specjalistów z Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych oraz podmiotów realizujących zadania z obszaru bezpieczeństwa państwa. Wśród osób prowadzących zajęcia znaleźli się dyrektorzy departamentów organu ochrony danych osobowych, radcy prawni oraz doktorzy nauk prawnych. Sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie zawarte pomiędzy uczelnią a GIODO z dnia 25 lutego 2014r. Porozumienie to dotyczy nie tylko procesu edukacji, ale również działalności naukowo-badawczej, promocyjnej, wydawniczej, organizacyjnej, w tym odbywania praktyk studenckich.

2. Ocena spełnienia kryterium 3.2 - w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

W procesie realizacji programów kształcenia wykorzystywana jest kadra z otoczenia zewnętrznego, a ściśle związana z kierunkiem studiów. Ponadto sformalizowana współpraca z GIODO zaowocowała uruchomienie specjalności „Bezpieczeństwo informacji i danych osobowych”.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych – w pełni.

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 4

Wydział dysponuje bardzo dobrą infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* na studiach I^o i II° o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych przez kadrę i studentów.

Oceny spełnienia kryterium 4 dokonano wg. zasady określonej w załączniku 4 do Statutu PKA, stanowiącej, że *stopień spełnienia kryteriów II stopnia oznaczonych gwiazdką, warunkuje ocenę spełnienia kryteriów I stopnia*. W zakresie punktu 4 znajdują się kryteria II stopnia w przedziale od 4.1 do 4.3, wśród których są dwa kryteria oznaczone gwiazdką: 4.1 i 4.2. Wystawiona ocena za kryterium 4 „w pełni” jest więc uwarunkowana stopniem spełnienia powyżej wskazanych kryteriów II stopnia oznaczonych gwiazdką, które zostały ocenione odpowiednio: wyróżniająco, w pełni.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4

- Wzbogacać zasoby biblioteczne w celu zapewnienia studentom dostępu do literatury podstawowej zalecanej w sylabusach.

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału

w badaniach.*

1. Opis stanu faktycznego

Budynek Wydziału jest własnością SAN i zajmuje powierzchnię ok. 6.500 m². Znajdują się w nim m.in.: 3 przestronne, nowoczesne aule wykładowe (każda na ponad 200 osób), 6 sal wykładowych (każda na 100 - 120 studentów), 7 laboratoriów komputerowych (każde po 20 stanowisk), studio filmowe, studio telewizyjne, studio radiowe, 12 specjalistycznych sal dydaktycznych (w tym multimedialne pracownie językowe), 30 sal dydaktycznych (każda od 20 do 40 osób), 4 sale seminaryjne (każda dla 20 studentów), wyspecjalizowane laboratoria plastyczne, biblioteka wraz ze skomputeryzowaną czytelnią, magazyn biblioteki i podręczne archiwum, pokoje instytutów i katedr, dziekanaty, pomieszczenia administracyjne, pomieszczenia samorządu studenckiego, pokoje do rozwijania zainteresowań artystycznych, siłownia wraz z zapleczem, dwa bufety. Sale dydaktyczne wyposażone zostały w nowoczesny sprzęt audiowizualny (videoprojektory, odtwarzacze DVD, odbiorniki telewizji satelitarnej, tablice elektroniczne z interfejsem do komputera, tablice magnetyczne dwustronne, elektrycznie rozwijane ekrany, obsługą oświetlenia i zaciemnienia sali). Wszystkie aule są profesjonalnie nagłośnione. Do dyspozycji studentów kierunku BN jest także laboratorium specjalistyczne Centrum Zarządzania Kryzysowego, w którym realizowane są takie przedmioty, jak np.: gry decyzyjne, planowanie obronne, zarządzanie kryzysowe. W laboratorium tym testowana jest między innymi przez studentów aplikacja – karta realizacji zadania operacyjnego. W trakcie wizytacji instalowano nowy sprzęt interaktywną strzelnicę umożliwiającą wszelkie rodzaje strzelań zarówno z broni krótkiej jak i z długiej. Istniejący na Wydziale system IT pozwala na dostęp z każdego miejsca uczelni do Internetu, pozwalając na pełne wykorzystanie posiadanego sprzętu. Wydział dysponuje własną lokalną siecią komputerową.

Infrastruktura dydaktyczna jest przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W budynku znajduje się przystosowana winda, zastosowane są odpowiednie podjazdy. W budynku znajdują się toalety dla osób z niepełnosprawnościami. Są one jednak zamknięte a klucz do nich znajduje się na innym piętrze

Studenci i pracownicy naukowo-dydaktyczni mają pełny dostęp do Internetu poprzez strukturę sieci LAN i sieć Intranetową. Tak zaprojektowana i wykonana sieć, umożliwia w dowolnym miejscu uczelni przyłączenie się studentów i pracowników do odpowiedniego segmentu systemu informatycznego, udostępniając tym samym wszystkie istniejące zasoby sieciowe społeczności akademickiej.

W tygodniu jedna pracownia komputerowa jest udostępniona dla wszystkich studentów w ramach tzw. ogólnodostępnego czasu.

Sale są czyste, dobrze wyposażone (projektory wizyjne, laptopy znajdują się w większości wizytowanych sal zarówno wykładowych jak i ćwiczeniowych), przestronne, wyposażone w nowoczesne, ergonomiczne meble.

Studenci ocenianego kierunku pozytywnie oceniają bazę dydaktyczną jednostki. Sale dydaktyczne są w ich opinii dobrze wyposażone i dostosowane do używania nowoczesnych metod dydaktycznych. Liczba i powierzchnia sal dydaktycznych z punktu widzenia studentów w odpowiedni sposób uwzględnia liczebność grup.

Podczas hospitowanych zajęć sale, w których się te zajęcia odbywały były czyste, dobrze doświetlone, posiadały niezbędne do prowadzenia zajęć urządzenia to jest sprzęt nagłaśniający oraz sprzęt multimedialny, który był wykorzystywany przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia. Szczegóły hospitacji w załączniku nr 6.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.1- w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa zapewnia realizację programu kształcenia i osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzenie badań naukowych na wysokim poziomie.

Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są w wysokim stopniu dostosowane do potrzeb kształcenia studentów na ocenianym kierunku na I⁰ i II⁰ studiów, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Wydział zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach naukowych (w ramach Koła Naukowego i w składzie zespołów naukowo-badawczych kadry). Rozwój kierunku i Wydziału wymaga systematycznej rozbudowy i unowocześniania zaplecza, w tym szczególnie laboratoriów.

Mankament stanowią toalety które mimo oznaczeń przystosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych nie są wyposażone np. w specjalne poręcze, uchwyty czy też alarmy. Ponadto w czasie wizytacji toalety te były zamknięte a klucz do nich znajdował się na innym piętrze.

Z punktu widzenia studentów liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych umożliwiają właściwą realizację procesu kształcenia. W ich ocenie Jednostka posiada infrastrukturę dydaktyczną i badawczą niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia oraz zapewnia dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów.

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

1. Opis stanu faktycznego

Księgozbiór Biblioteki jest w pełni z informatyzowany (program Libra 2000), co umożliwia czytelnikom możliwość zapoznania się ze zbiorami przez Internet. Książki dostępne w innych bibliotekach SAN są zamawiane i sprowadzana na potrzeby studentów w drodze indywidualnych zamówień. Studenci mają również możliwość wypożyczeń międzybibliotecznych (współpraca z 23 uczelniami w zakresie wymiany wydawnictw oraz dostęp on-line do biblioteki Clark University, gdzie mają możliwość przeglądania zarówno czasopism, jak i prac zwartych. Porozumienia w sprawie wypożyczeni międzybibliotecznych umożliwiają sprowadzeni dowolnej publikacji, która nie jest dostępna na miejscu. Uczelnia zakupiła dostęp do ponad 15 tysięcy tytułów publikacji ebook.

Własne zbiory biblioteczne przeznaczone do kształcenia na kierunku obejmują m.in. następujące działy tematyczne: bezpieczeństwo, polityka, polityka gospodarcza, logistyka, prawo, ekonomia, zarządzanie, itd. Realizuje się prenumeratę licznych wydawnictw ciągłych (np. Bezpieczeństwo Narodowe, Przegląd Bezpieczeństwa Narodowego, Państwo i Prawo, itd.) oraz dzienników.

Użytkownicy biblioteki mają dostęp do informacji naukowo-technicznej i całej wiedzy zgromadzonej w sieci Internet i uczelnianej sieci komputerowej. W celu zapewnienia studentom i pracownikom dostępu do różnorodnych zbiorów on-line, Uczelnia przystąpiła do projektu eIFL Direct, IBUK, WBN. Każdy ze studentów SAN może korzystać z wyżej wymienionych bibliotek w domu.

Biblioteka jest czynna w dni powszednie i we wszystkie weekendy zjazdowe w godzinach 9-17. Zasoby biblioteczne podlegają ocenie studentów w badaniu bazy dydaktycznej. Studenci mogą zgłaszać swoje propozycje w zakresie uzupełniania zasobów bibliotecznych.

Podczas sprawdzenia w bibliotece okazało się, że nie wszystkie pozycje wymienione w sylabusach jako literatura podstawowa są dostępne.

W czasie spotkania z ZO PKA, studenci zwrócili uwagę na stale polepszającą się ofertę dla wizytowanego kierunku. Studenci w przeszłości zgłaszali uwagi, co do funkcjonowania biblioteki i dostępności czasopism specjalistycznych. Uwagi te zostały uwzględnione przez jednostkę, a oferta biblioteki wzbogacona.

Równie dobrze oceniona została czytelnia, w której dostępne są stanowiska do samodzielnej pracy studentów. Studenci chętnie korzystają z czytelni w czasie przerw pomiędzy zajęciami.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.2- w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

Wydział zapewnia studentom ocenianego kierunku na I⁰ i II⁰ studiów możliwość swobodnego korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności nieograniczony dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Studenci dobrze ocenili dostęp do zasobów bibliotecznych i informatycznych. W bibliotece brakuje literatury podstawowej dla części prowadzonych zajęć, ale studenci korzystają z innych bibliotek dostępnych w mieście, które w pełni zaspokajają ich potrzeby.

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

Na ocenianym kierunku jednostka organizacyjna nie prowadzi kształcenia na odległość.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy – **znacząco**

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 5

Studenci Jednostki mają zapewnioną odpowiednią pomoc naukową, dydaktyczną i materialną oraz pozytywnie oceniają funkcjonujące w tym zakresie rozwiązania. Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w wymianie krajowej i międzynarodowej, studenci pozytywnie oceniają stworzone warunki w tym zakresie.

Oceny spełnienia kryterium 5 dokonano wg. zasady określonej w załączniku 4 do Statutu PKA, stanowiącej, że stopień spełnienia kryteriów II stopnia oznaczonych gwiazdką, warunkuje ocenę spełnienia kryteriów I stopnia. W zakresie punktu 5 znajdują się kryteria II stopnia, w przedziale od 5.1 do 5.5, wśród których są trzy kryteria oznaczone gwiazdką: 5.1, 5.2, 5.3. Wystawiona ocena za kryterium 5 „znacząco” jest więc uwarunkowana stopniem spełnienia powyżej wskazanych kryteriów II stopnia oznaczonych gwiazdką, które zostały ocenione odpowiednio: w pełni, znacząco, w pełni.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5

- Zwiększyć udział studentów w wyborach przewodniczącego Wydziałowej Komisji Stypendialnej.
- Zapewnić studentom dostęp do aktualnej informacji o dokumentacji programu Erasmus + oraz wykazu uczelni partnerskich.

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku

prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

1. Opis stanu faktycznego

Pomoc naukowa i dydaktyczna zapewniana jest w głównej mierze przez nauczycieli akademickich. Są oni dostępni dla studentów w czasie swoich konsultacji. Godziny konsultacji były w przeszłości obiektem uwag studentów (studenci niestacjonarni zgłaszali postulaty przekładania konsultacji na godziny popołudniowe), uwagi te zostały uwzględnione przez władze i trwa monitoring wprowadzonych zmian. Studenci bardzo dobrze ocenili kontakt z nauczycielami i oferowaną przez nich pomoc poza godzinami zajęć dydaktycznych. Bardzo dobrze zostały ocenione przekazywane pomoce dydaktyczne.

Studenci bardzo dobrze ocenili możliwość wyboru specjalności, studenci II stopnia podkreślili zadowolenie z uruchomienia wybranych przez nich specjalności.

Studenci dobrze ocenili przydatność sylabusów w procesie dydaktycznym. Zainteresowani szukają w nich przede wszystkim informacji o literaturze, treściach zajęć, metodach oceny i sposobie formułowania oceny końcowej.

W ramach ocenianego kierunku funkcjonuje Koło Naukowe Bezpieczeństwa Narodowego, koło wybrało jako obszar zainteresowań „wpływ organizacji międzynarodowych na rozwój bezpieczeństwa”, członkowie koła przygotowują wystąpienia i wygłaszają je w czasie odbywających się co dwa miesiące spotkań. Dwie osoby planują wystąpić we wrześniu 2015 na konferencji naukowej w Siedlcach. Koło na pierwszą połowę 2016 roku planuje wydanie zeszytu z pracami swoich członków. W planach koła jest także zorganizowanie obozu przetrwania w czasie wakacji.

W Uczelni prawidłowo funkcjonuje system pomocy materialnej. W jednostce działa Wydziałowa Komisja Stypendialna której skład w większości stanowią studenci, zgodnie z art. 177 ust. 3 Ustawy.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.1- w pełni.

3. Uzasadnienie oceny

Wydział zapewnia studentom bardzo dobre wsparcie w procesie uczenia się. Studenci bardzo dobrze oceniają działania jednostki w tym zakresie. Pomoc materialna przyznawana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Większość komisji stanowią studenci, jednak to dziekan powołuje przewodniczącego i sekretarza spośród pracowników. Studenci zgadzają się na takie rozwiązanie, jednak zasadne może być wprowadzenie demokratycznych zasad wyboru przewodniczącego komisji.

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

1. Opis stanu faktycznego

W Uczelni problem współpracy międzynarodowej koordynuje Dział Współpracy z Zagranicą (DWZ). Z przekazanych informacji wynika, że Uczelnia współpracuje z 174 instytucjami naukowymi i edukacyjnymi z całego świata, m.in. w ramach programu Erasmus+ oraz umów bilateralnych. Programy współpracy dotyczą wymiany studentów i pracowników naukowych, wspólnych badań i konferencji naukowych. Dzięki współpracy realizowanej w ramach programu UE LLP-Erasmus (od 2014: Erasmus+) studenci korzystają z możliwości wyjazdów na studia do uczelni zagranicznych na 1 lub 2 semestry. Od 2007 roku istnieje w ramach Erasmus możliwość uczestnictwa w praktykach zagranicznych - studenci mają możliwość realizacji minimum 3-miesięcznych praktyk w firmach i uczelniach zagranicznych.

Odbywanie przez studentów kształcenia w innych uczelniach, w tym zagranicznych umożliwia wdrożony na Wydziale system ECT. W uczelni zagranicznej studenci realizują

program kształcenia w wymiarze 30 pkt ECTS na semestr. Ewentualne różnice programowe wynikające z różnic między realizowanymi modułami kształcenia w uczelni zagranicznej a programem nauczania na danym semestrze w SAN, wyznacza Dziekan. Szczegółowe zasady przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta w innej uczelni zostały określone w „Zasadach funkcjonowania Europejskiego Systemu Transferu Punktów (ECTS) na Wydziale Zamiejscowym SAN w Warszawie”.

Z udziału w programie wymiany międzynarodowej Erasmus+, do czasu wizytacji z programu na ocenianym kierunku skorzystało troje studentów, w tym ostatni wyjazd miał miejsce w roku 2012/2013. Obecni na spotkaniu studenci trybu stacjonarnego wyrazili w czasie spotkania zainteresowanie możliwością brania udziału w wymianie międzynarodowej. Do czasu wizytacji nie interesowali się jednak tą tematyką. Wśród 15 uczelni współpracujących z SAN w ramach programu Erasmus+, należy jednak podkreślić, że żadna oferta wyjazdu nie jest dedykowana dla studentów ocenianego kierunku.

Uczelnia nie bierze udziału w programach umożliwiających krajową mobilność poziomą. Studenci obecni na spotkaniu z ZO nie byli zainteresowani taką formą wymiany, do czasu wizytacji również nie wykazywali zainteresowania tego typu programami.

1. *Ocena spełnienia kryterium 5.2 – znacząco.*

2. *Uzasadnienie oceny*

Uczelnia stwarza studentom możliwość brania udziału w programie Erasmus+. Promocja tego typu wyjazdów na ocenianym kierunku jest niewystarczająca. Na stronie internetowej Jednostki znajdują się dokumenty i wzory wniosków o wyjazdy aktualne na rok akademicki 2012/2013 – brakuje aktualnych dokumentów, na stronie znajduje się również nieaktualny wykaz uczelni partnerskich. Ponadto wśród możliwości wyjazdu brakuje oferty dedykowanej dla studentów Bezpieczeństwa narodowego.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

1. *Opis stanu faktycznego*

W czasie spotkania z ZO, studenci jako mocną stroną swojego kierunku wskazali kadre dydaktyczną która posiada doświadczenie zarówno akademickie jak i praktyczne. W ramach ocenianego kierunku organizowane są spotkania i wykłady przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego kierunku. Studenci bardzo wysoko ocenili takie inicjatywy.

W ramach ocenianego kierunku w poprzednich latach organizowane były wyjazdy na Międzynarodowy Salon Przemysłu Obronnego w Kielcach. Studenci zaangażowani w prace koła naukowego planują udział w konferencji naukowej.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość korzystania z oferty Biura Karier która obejmuje między innymi konsultacje z doradcą zawodowym, określanie preferencji zawodowych czy pracę nad umiejętnościami miękkimi.

Uczelnia organizuje również wykłady otwarte, których tematy dotyczą różnych dziedzin nauki.

2. *Ocena spełnienia kryterium 5.3- w pełni.*

3. *Uzasadnienie oceny*

W wyniku informacji zebranych w czasie wizytacji, należy ocenić, że Uczelnia stwarza bardzo dobre warunki kontaktu ze środowiskiem gospodarczo-społecznym. Ważną rolę w tym procesie pełni kadra dydaktyczno-naukowa która prezentuje swoje praktyczne doświadczenia

<p>w czasie zajęć ze studentami. Wykłady otwarte sprzyjają kontaktom ze środowiskiem akademickim.</p> <p>Studenci ocenianego kierunku otrzymują wsparcie w kontaktach z otoczeniem społecznym oraz gospodarczym, poprzez działalność Akademickiego Biura Karier.</p>
<p>5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.</p> <p><i>1. Opis stanu faktycznego</i></p> <p>W czytelnicy znajdują się komputery z oprogramowaniem dla osób niedosłyszących i niewidzących.</p> <p>W Uczelni prawidłowo funkcjonuje stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych. Jego stawki są uzależnione od stopnia niepełnosprawności.</p> <p>Osoby z niepełnosprawnościami mogą ponadto ubiegać się o Indywidualną Organizację Studiów (IOS) która polega na indywidualnym sposobie realizacji i rozliczania programu kształcenia w porozumieniu z nauczycielem akademickim.</p> <p><i>2. Ocena spełnienia kryterium 5.4- w pełni.</i></p> <p><i>3. Uzasadnienie oceny</i></p> <p>Studenci z niepełnosprawnościami mają zapewnione wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne umożliwiające im prawidłowy udział w procesie kształcenia.</p>
<p>5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.</p> <p><i>1. Opis stanu faktycznego</i></p> <p>W czasie spotkania z ZO, studenci bardzo dobrze ocenili jakość obsługi administracyjnej prowadzonej w dziekanacie. Pracownicy zostali ocenieni jako kompetentni i pomocni. Godziny otwarcia dziekanatu odpowiadają potrzebom studentów obu trybów. Bieżące informacje dotyczące procesu kształcenia przekazywane są przy pomocy strony internetowej i serwisu Wirtualna Uczelnia. Studenci bardzo dobrze ocenili użyteczność tych portali. Na stronie internetowej znajduje się również wzór umowy student-uczelnia wraz z załączonym pełnym wykazem opłat. Dla studentów dostępne są również sylabusy wszystkich kierunków prowadzonych przez jednostkę.</p> <p>Studenci obecni na spotkaniu dobrze ocenili dostęp do informacji dotyczących pomocy materialnej. Przyznali, że mają czas na uzupełnianie wniosków, mogą je konsultować z pracownikami. Decyzje w sprawie stypendiów są dostarczane studentom w prawidłowy sposób i zawierają wszystkie niezbędne informacje.</p> <p><i>2. Ocena spełnienia kryterium 5.5 - w pełni.</i></p> <p><i>3. Uzasadnienie oceny</i></p> <p>Na podstawie analizy własnej oraz opinii studentów, należy stwierdzić, że Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów</p>
<p>6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów – w pełni.</p>
<p>Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 6</p> <p>Analiza dokumentacji przedstawionej podczas kontroli i rozmowy z Władzami Wydziału i przedstawicielami kierunku pozwalają stwierdzić, że na Wydziale Zamiejscowym SAN w</p>

Warszawie wdrożono wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie z uwzględnieniem wszystkich elementów procesu kształcenia. Silną stroną jest kompleksowość WSZJK. Uwzględniono w nim wszystkie istotne elementy procesu kształcenia i czynniki decydujące o jego jakości. Biorąc pod uwagę przedstawione podczas wizytacji rozwiązania organizacyjne oraz przyjęte regulacje, stwierdzić należy, że są one skuteczne. Pozwalają na dokonanie rzetelnej oceny i analizy osiąganych efektów kształcenia, doskonalenie programu kształcenia i metod jego realizacji. Procedury zostały opisane szczegółowo i klarownie, a ich realizacja zapewnia podejmowanie skutecznych działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Struktura zarządzania procesem dydaktycznym jest rozbudowana, ale równocześnie przejrzysta. Zakres obowiązków poszczególnych jednostek w ramach WSZJK został określony w sposób precyzyjny.

Na uwagę zasługuje fakt, że Władze Wydziału przykładają dużą wagę do włączania interesariuszy zewnętrznych w tworzenie i doskonalenie programów kształcenia oraz w określaniu i ocenę efektów kształcenia. Widoczne jest to w różnorodności podejmowanych w tym zakresie działań. Udział interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu programów kształcenia jest przy tym dokumentowany np. w sprawozdaniach ze spotkań Komisji Programowej.

W budowaniu kultury jakości widoczny jest także udział studentów. Ich przedstawiciele uczestniczą w spotkaniach m.in.: Senatu, Rady Wydziału, Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Komisji Programowej, itd. Widoczna jest aktywność studentów na tych spotkaniach. Na podstawie przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji można wnioskować, że chętnie zgłaszają wnioski i propozycje zmian np. w programach kształcenia. Z ich inicjatywy zwiększono także liczbę studentów będących członkami Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Przedstawiona dokumentacja potwierdza fakt, że Samorząd opiniuje programy i plany kształcenia, regulaminy (np. Regulamin Studiów, Zasady Dyplomowania, itd.), zgłasza wnioski dotyczące bazy dydaktycznej i innych elementów składających się na proces kształcenia (na spotkaniach Rady Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia), realizuje wspólnie z DJK badania jakości kształcenia.

Należy również podkreślić, że dokumentacja, jaka powstaje na Wydziale w ramach WSZJK jest przygotowywana rzetelnie i przejrzysto, co niewątpliwie ułatwia dokonanie oceny. Jakość opracowanych materiałów, kompetencje poszczególnych osób odpowiedzialnych za przygotowanie i realizację poszczególnych zadań w ramach WSZJK zarówno na poziomie Uczelni jak i Wydziału, potwierdzają, że Władze Uczelni i Wydziału dokładają wszelkich starań do budowy efektywnego WSZJK.

Oceny spełnienia kryterium 6 dokonano wg. zasady określonej w załączniku 4 do Statutu PKA, stanowiącej, że *stopień spełnienia kryteriów II stopnia oznaczonych gwiazdką, warunkuje ocenę spełnienia kryteriów I stopnia*. W zakresie punktu 6 znajdują się dwa kryteria II stopnia, wśród których jest jedno kryterium oznaczone gwiazdką: 6.1. Wystawiona ocena za kryterium 6 „w pełni” jest więc uwarunkowana stopniem spełnienia kryterium 6.1, które zostało ocenione : w pełni.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 6

- Uwzględnić w ankiecie przeprowadzanej wśród studentów pytania dotyczące stosowanych zasad oceniania.
- Umożliwić kandydatom na studia zapoznanie się z warunkami umowy. Obecnie bowiem wzór umowy zawieranej pomiędzy studentem a uczelnią jest dostępny poprzez stronę

internetową wyłącznie dla zalogowanych użytkowników.

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

- 6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*
- 6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,
- 6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*
- 6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,
- 6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*
- 6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*
- 6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,
- 6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,
- 6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia, dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

1. Opis stanu faktycznego

6.1. Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

Struktura Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia w SAN jest złożona i obejmuje dwa uzupełniające się systemy:

1. Ogólnouczelniany Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia wprowadzony na mocy uchwały Senatu nr 5 z dnia 16.03.2012 r. w sprawie przyjęcia zmodyfikowanego Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia oraz określenia zakresu obowiązków Działu Jakości Kształcenia (DJK).

2. Wydziałowy System Zarządzania Jakością Kształcenia wprowadzony na mocy uchwały Rady Wydziału Zamiejscowego SAN w Warszawie z dnia 24.09.2014 r. w sprawie przyjęcia i wdrożenia zaktualizowanego Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia (WSZJK) na Wydziale Zamiejscowym SAN w Warszawie (wcześniejsze jego wersje wdrażano na mocy analogicznych uchwał Rad Wydziału z dnia 6.06.2012 r. oraz 5.06.2013 r.).

Ogólnouczelniany i Wydziałowy SZJK funkcjonują równolegle i wzajemnie się uzupełniają. Analiza dokonana podczas wizytacji pozwala stwierdzić, że procedury obowiązujące w ramach Wydziałowego SZJK są spójne ze standardami jakości oraz innymi zapisami obowiązującymi w ramach Ogólnouczelnianego SZJK. Za system ogólnouczelniany odpowiada Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, który przewodniczy pracom

Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Za system wydziałowy odpowiada Dziekan Wydziału, który przewodniczy pracom Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia. Rolę wspierającą pełni Dział Jakości Kształcenia, który odpowiada m.in. za bieżącą obsługę administracyjną związaną z WSZJK, gromadzenie dokumentacji związanej z WSZJK oraz koordynowanie działań realizowanych w ramach ogólnouczelnianego i wydziałowego SZJK.

Działania zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na kierunku „bezpieczeństwo narodowe” zostały oparte na szczegółowo opisanych w WSZJK procedurach.

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.*

1. Opis stanu faktycznego

Procedura P-02 dotycząca tworzenia programów kształcenia stanowi, że uchwalanie wytycznych do określenia programu kształcenia należy do kompetencji Senatu Uczelni i że podstawę do jego opracowania stanowią obszarowe i kierunkowe efekty kształcenia (jeśli takowe zostały sformułowane na mocy odpowiednich dokumentów). Analiza przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji pozwala wnioskować, że opracowując koncepcję kształcenia na kierunku, uwzględniono konsultacje z przedstawicielami środowiska zewnętrznego oraz wewnętrznego. Zostali oni zaangażowani w te działania w sposób systemowy i sformalizowany. Interesariusze zewnętrzni zostali włączeni w proces projektowania efektów kształcenia poprzez udział w pracach Komisji Programowej kierunku. Konsultowano z nimi koncepcję kształcenia na kierunku, efekty kształcenia uwzględnione w programie kształcenia, ofertę specjalności, ofertę przedmiotów specjalnościowych. W trakcie wizytacji Władze Wydziału przedstawiły dokumentację dotyczącą opinii dotyczące opracowanego na kierunku programu kształcenia – m.in. Biuro Ochrony Rządu, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, ISM EuroCenter S.A. Studenci jako interesariusze wewnętrzni uczestniczą w pracach nad planami i programami studiów poprzez swoich reprezentantów w gremiach takich jak Rada Wydziału, gdzie stanowią oni nie mniej niż 20% składu, zgodnie z art. 67 ust. 4 Ustawy. Ponadto przedstawiciele studentów uczestniczą w posiedzeniach komisji programowej. Samorząd studencki za pomocą uchwały opiniuje plany i programy studiów.

Ponadto w oparciu o przedstawione dokumenty (Protokoły z posiedzeń Komisji Programowej kierunku „bezpieczeństwo narodowe”) oraz przeprowadzone rozmowy, stwierdzono, że Komisja Programowa, uwzględniając analizy dotyczące efektów kształcenia oraz wnioski studentów i przedstawicieli pracodawców, wprowadza istotne zmiany służące doskonaleniu programu kształcenia.

Studenci uczestniczą w pracach nad planami i programami studiów poprzez swoich reprezentantów w gremiach takich jak Rada Wydziału, gdzie stanowią oni nie mniej niż 20% składu, zgodnie z art. 67 ust. 4 Ustawy. Ponadto przedstawiciele studentów uczestniczą w posiedzeniach komisji programowej. Samorząd studencki za pomocą uchwały opiniuje plany i programy studiów.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.1 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Projektowane efekty kształcenia, a także ich zmian oraz udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych można uznać za właściwe.

6.1.2. monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania.

1. Opis stanu faktycznego

Zasady monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia oraz weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia reguluje procedura P-10 (opracowywanie i weryfikowanie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia). Zgodnie z nią, monitorowanie i weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne i odbywa się na każdym etapie kształcenia i na wszystkich rodzajach zajęć. Raz w roku, po zakończeniu zajęć dydaktycznych w semestrze letnim przeprowadzona jest analiza końcowa w tym zakresie. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami i założeniami WSZJK, poddaje się jej obowiązkowo przedmioty charakteryzujące się niską zdawalnością lub zbyt jednolitą strukturę ocen. Jednostką odpowiedzialną za monitorowanie stopnia osiągnięcia efektów kształcenia jest Zespół ds. Kontroli Efektów Kształcenia, który na koniec roku dokonuje przeglądu losowo wybranych sylabusów. Przegląd polega na weryfikacji zakładanych i osiąganych przez studentów efektów kształcenia, form prowadzenia zajęć i metod dydaktycznych, formy zaliczenia przedmiotu, przeglądzie prac zaliczeniowych i/lub egzaminacyjnych. Ocena dokonywana jest pod kątem właściwego doboru wszystkich tych elementów do zakładanych w danym sylabusie efektów kształcenia. Monitoring opiera się m.in. na analizie sylabusów i prac zaliczeniowych/egzaminacyjnych studentów, wnioskach z analizy struktury ocen, wynikach badania dotyczącego efektów kształcenia, opiniach opiekunów praktyk, promotorów prac dyplomowych, itd. Wnioski z analizy dokonanej przez Zespół są przekazywane Komisji Programowej kierunku. Stanowią one podstawę do opracowania rekomendacji służących doskonaleniu programu kształcenia i wprowadzania modyfikacji w zakresie efektów kształcenia oraz sposobach ich realizacji i weryfikacji.

Do Zespołu ds. Kontroli Efektów Kształcenia nie zostali powołani przedstawiciele studentów, Samorząd nie zabiegał o udział w pracach tego gremium ze względu na jego wysoce wyspecjalizowany charakter.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.2 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Uczenia monitoruje poprzez Zespół ds. Kontroli Efektów Kształcenia zakładane efekty kształcenia na wszystkich ich etapach.

6.1.3. weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania.*

1. Opis stanu faktycznego

Weryfikacja efektów kształcenia, zgodnie z procedurą P-10, obejmuje wszystkie kategorie: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Prowadzona jest ona na wszystkich etapach kształcenia. Ponadto na Wydziale wdrożono procedurę weryfikacji jakości prac dyplomowych (procedura P-12), w której uwzględniono dwa etapy. W pierwszym etapie weryfikacji dokonuje Sekcja ds. Weryfikacji Jakości Prac Dyplomowych, która przeprowadza kontrolę losowo wybranych prac dyplomowych.

W drugim etapie sprawdzenia poprawności pracy wykorzystuje się system antyplagiatowy. Jeśli w pracy przekroczone zostaną określone normy, praca nie jest dopuszczana do obrony i student ma obowiązek napisać ją od nowa. Procedurze

antyplagiatowej podlegają wszystkie prace.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.3 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Weryfikacja efektów kształcenia obejmuje wszystkie kategorie: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne i prowadzona jest ona na wszystkich etapach kształcenia.

6.1.4. zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

1. Opis stanu faktycznego

Regulacje dotyczące potwierdzania efektów uczenia się są przedmiotem prac Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia. Ich efektem jest opracowana procedura dotycząca zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się. Potwierdzanie efektów uczenia się może być przeprowadzone na kierunku, który posiada co najmniej pozytywną ocenę, weryfikacja dokonywana jest w oparciu o efekty kształcenia określone w programie kształcenia, potwierdzanie przeprowadza się w formie teoretycznej lub praktycznej oraz w wyniku potwierdzania efektów uczenia się można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia.

Członkowie wymienionej wyżej Komisji stwierdzili, że mają pewne obawy, które wynikają z dużej niepewności co do skali zjawiska, oraz samej weryfikacji tych efektów.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.4. – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia podjęły prace dotyczące potwierdzania efektów uczenia się, czego dowodem była przedstawiona w trakcie wizytacji dokumentacja.

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia.*

1. Opis stanu faktycznego

Wyniki badania są omawiane na spotkaniach Komisji Programowej, Rady Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, konferencji dydaktycznej, itd., co potwierdza przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja. Wyniki analiz służą ocenie przydatności osiągniętych przez absolwentów efektów kształcenia na rynku pracy. Są podstawą do tworzenia rekomendacji do doskonalenia programów kształcenia.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.5 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Uczelnia wykorzystuje wyniki z monitorowania losów zawodowych absolwentów do ulepszenia oferty oraz programu kształcenia.

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej.*

1. Opis stanu faktycznego

W WSZJK uwzględnione zostały procedury mające na celu doskonalenie prowadzonej na Wydziale polityki kadrowej oraz kadry zaangażowanej w proces kształcenia na kierunku, a także procedury regulujące sposób wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry. Są to m.in.: procedura P-05 (ocena osiągnięć i nagradzanie pracowników akademickich oraz jednostek naukowo-dydaktycznych), procedura P-08 (prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych), procedura P-09 (ewaluacja zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców dokonywana przez studentów).

Na kierunku są systematycznie prowadzone hospitacje oraz studencka ewaluacja jakości zajęć dydaktycznych. Stałym elementem każdych przeprowadzonych hospitacji jest rozmowa pohospitacyjna z osobą hospitowaną mająca na celu zaplanowanie możliwych działań służących doskonaleniu jakości procesu kształcenia. Do podnoszenia jakości zajęć dydaktycznych i pracy kadry akademickiej wykorzystywane są także wyniki oceny studenckiej.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.6 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Na kierunku są systematycznie prowadzone hospitacje oraz studencka ewaluacja jakości zajęć dydaktycznych

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej.

1. Opis stanu faktycznego

Wyniki ewaluacji zajęć dydaktycznych przekazywane są w formie raportów cząstkowych Dyrektorowi Instytutu Bezpieczeństwa oraz ocenianym wykładowcom, a w formie raportu końcowego - Władzom Uczelni i Wydziału. Prowadzący zajęcia, w zależności od uzyskanych wyników ewaluacji, wprowadza zmiany w postępowaniu dydaktycznym, mające na celu doskonalenie jakości pracy dydaktycznej. Ocena nauczycieli dokonywana przez studentów jest, obok wyników hospitacji oraz oceny dorobku naukowegoi dydaktycznego oraz zaangażowania w sprawy organizacyjne Wydziału, jednym z 3 elementów składających się na ocenę okresową kadry. Na podstawie wypełnionego przez pracownika arkusza oceny okresowej oraz opisanych wyżej danych, Dyrektor Instytutu dokonuje oceny pracownika i przedstawia swoją propozycję w zakresie jego dalszego zatrudnienia. Ocenę opiniuje Komisja ds. Etyki i Oceniania Pracowników, a następnie zatwierdza Rektor Uczelni. Wnioski wynikające z oceny okresowej mają wpływ na poprawę jakości procesu kształcenia, kształtowanie racjonalnej polityki kadrowej, wielkość obciążenia obowiązkami dydaktycznymi, możliwość rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja (arkusze oceny okresowej, arkusze hospitacji, wyniki oceny dokonywanej przez studentów, sprawozdania ze spotkań Rady Wydziału, itd.) pozwala stwierdzić, że na Wydziale przykładą się dużą wagę do systematycznej oceny kadry. Wdrożenie opisanych procedur pozwala zapewnić prawidłową strukturę zatrudnieni i właściwą obsadę zajęć dydaktycznych, co z kolei umożliwia studentom osiągnięcie określonych w programie efektów kształcenia. Należy także podkreślić duże zaangażowanie pracowników

w budowanie kultury jakości kształcenia.

Studenci mogą w czasie badania zgłaszać swoje postulaty dotyczące przeprowadzenia ankiet. Postulaty te są uwzględniane w planowaniu badań na kolejny rok, co zostało potwierdzone przez studentów podczas spotkania z ZO PKA.

Wyniki ankiet w postaci zbiorczego raportu dla Wydziału publikowane są na stronie DJK i pozostają ogólnodostępne. Studenci obecni na spotkaniu z ZO do czasu wizytacji nie korzystali z możliwości zapoznania się z raportami.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.7 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Studenci mogą w czasie badania zgłaszać swoje postulaty dotyczące przeprowadzenia ankiet. Postulaty te są uwzględniane w planowaniu badań na kolejny rok, co zostało potwierdzone przez studentów podczas spotkania z ZO PKA.

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów.

1. Opis stanu faktycznego

Na Wydziale wdrożono także procedury służące zapewnieniu właściwej organizacji procesu kształcenia (w tym właściwych zasobów materialnych, infrastruktury dydaktycznej, środków wsparcia dla studentów). Jest to min. procedura P-07 (ewaluacja warunków technodydaktycznych procesu kształcenia dokonywana przez studentów), które przewiduje prowadzenie systematycznej (nie rzadziej niż raz na 2 lata) oceny bazy dydaktycznej, administracji i organizacji procesu kształcenia. Badanie może być prowadzone w formie papierowej lub elektronicznej. Studenci w ramach ankiety odpowiadają na 25 pytań zamkniętych dotyczących bazy dydaktycznej, administracji i organizacji procesu kształcenia. Ponadto kwestionariusz zawiera dwa pytania otwarte – o wady i zalety studiowania w SAN.

Wnioski z badań stanowią punkt wyjścia dla strategii doskonalenia organizacji procesu kształcenia. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja pozwala wnioskować, że są one przedmiotem dyskusji na spotkaniach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Rady Wydziałowej, itd. Wdrożenie opracowanych na tej podstawie rekomendacji pozwala zapewnić studentom odpowiednie warunki procesu kształcenia w zakresie m.in. bazy dydaktycznej, obsługi administracyjnej, środków wsparcia, przepływu informacji, itd. Raport publikowany jest ponadto na stronie internetowej DJK.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.8 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Na Wydziale wdrożono także procedury służące zapewnieniu właściwej organizacji procesu kształcenia (w tym właściwych zasobów materialnych, infrastruktury dydaktycznej, środków wsparcia dla studentów).

6.1.9. sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia.

1. Opis stanu faktycznego

Za gromadzenie dokumentacji związanej z WSZJK oraz analizę i dokumentowanie

działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia odpowiada m.in. Dział Jakości Kształcenia. Działania te są dokumentowane w postaci różnego rodzaju zestawień, raportów bądź sprawozdań. Są to w znacznej większości dokumenty, do których mają wgląd wszyscy zainteresowani, w tym także studenci. Ich analiza dokonana podczas wizytacji pozwala stwierdzić, że są przygotowywane w sposób rzetelny i staranny. Działania dotyczące zapewniania jakości kształcenia, w tym wyniki badań jakości są przedmiotem dyskusji na spotkaniach Rady Wydziału, Komisji Programowej, Wydziałowej i Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, itd. Na ich podstawie opracowywane są rekomendacje, których wdrożenie ma na celu podnoszenia jakości kształcenia. Potwierdzają to sprawozdania przedstawione podczas wizytacji oraz rozmowy z przedstawicielami Instytutu Bezpieczeństwa.

Dokumentacja dotycząca zapewniania jakości kształcenia jest gromadzona w Instytucie Bezpieczeństwa oraz w DJK.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.9 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Sposób gromadzenia i dokumentowania działań związanych z zapewnianiem jakości kształcenia można uznać za właściwy.

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.

1. Opis stanu faktycznego

Analiza zawartości strony internetowej Wydziału pozwala stwierdzić, że na Wydziale Zamiejscowym SAN w Warszawie zapewniony jest publiczny dostęp do informacji dotyczących programu i procesu kształcenia, co zostało również uregulowane procedurami obowiązującymi w ramach WSZJK. Na stronie zamieszczone są informacje dotyczące programu kształcenia, efektów kształcenia oraz stosowanego systemu oceny efektów kształcenia. Podstawowym źródłem informacji na ten temat są sylabusy przedmiotów.

Na stronie zamieszczono także regulaminy (w tym Regulamin Studiów), Zasady Dyplomowania, plany studiów, informacje o dyżurach wykładowców oraz sprawach związanych ze stroną organizacyjną procesu kształcenia, itd.. Informacje te są na bieżąco aktualizowane. Wymienione dokumenty są także dostępne są w siedzibie Wydziału, np. w Dziekanacie, w gablotach na korytarzach. Dodatkowe informacje można uzyskać od pracowników Dziekanatu, opiekunów roku oraz wykładowców poszczególnych przedmiotów.

Dzięki programowi WIRTUALNY DZIEKANAT studenci mają dostęp do ocen uzyskiwanych w ramach poszczególnych przedmiotów.

Na uwagę zasługuje fakt, że studenci systematycznie dokonują oceny dostępności informacji na temat kształcenia poprzez realizowane przez Dział Jakości Kształcenia wspólnie z Samorządem badanie ankietowe. Na podstawie jego wyników opracowywane są rekomendacje w tym zakresie. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja świadczy o tym, że w obszarach, w których zostają stwierdzone braki wdrażane są działania naprawcze – np. udostępnienie studentom sylabusów na stronie internetowej Wydziału oraz w Dziekanacie, zwiększenie czytelności strony www Wydziału, zamieszczanie biuletynów informacyjnych na stronie Działu Jakości Kształcenia, itd. Studentom udostępniana jest także dokumentacja dotycząca działań realizowanych w ramach WSZJK. Opis obowiązujących procedur służących zapewnianiu jakości kształcenia jest dostępny dla wszystkich zainteresowanych w Dziekanacie oraz u Dziekana Wydziału, podobnie jak raporty ewaluacyjne. Streszczenia lub podsumowania raportów są dodatkowo dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej DJK, niektóre

z nich po zalogowaniu. Na stronie DJK zamieszczane są także informacje o działaniach podejmowanych na rzecz zapewniania jakości kształcenia w postaci biuletynów dla studentów.

Studenci mogą wyrazić swoje opinie na temat dostępu do informacji za pośrednictwem procesu ankietyzacji dotyczącego warunków technodydaktycznych.

Na stronie internetowej można znaleźć aktualne regulaminy i zarządzenia, wyjątek stanowi tutaj zakładka dotycząca programu Erasmus w której znajdują się nieaktualne wzory pism. W zakresie dostępu do informacji o procesie kształcenia należy zwrócić uwagę na fakt, że wzór umowy zawieranej pomiędzy studentem a uczelnią jest dostępny poprzez stronę internetową wyłącznie dla zalogowanych użytkowników. W związku z tym na etapie procesu rekrutacji na studia kandydaci nie mają możliwości zapoznania się z określonymi w umowie warunkami.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.10 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Analiza zawartości strony internetowej Wydziału pozwala stwierdzić, że w Wydziale Zamiejscowym SAN w Warszawie zapewniony jest publiczny dostęp do informacji dotyczących programu i procesu kształcenia, co zostało również uregulowane procedurami obowiązującymi w ramach WSZJK.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1 z uwzględnieniem kryteriów od 6.1.1 do 6.1.1.10 - w pełni.

3. Uzasadnienie oceny.

Działania Uczelni zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* należy ocenić pozytywnie. Wydział wypracował przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem. Na kierunku dokonywane są przeglądy programowe, prowadzona jest ocena procesu dydaktycznego, w tym warunków studiowania i zasad oceny studentów kadry akademickiej oraz efektów kształcenia. Prowadzone są działania monitorujące, analityczne i doskonalące. Działania te zapewniają diagnozowanie słabości procesu dydaktycznego i stanowią podstawę zmian programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów. Dotychczasowe działania projakościowe prowadzone na Wydziale, obrazują poprawnie realizowany, zestaw przedsięwzięć doskonalących jakość kształcenia.

Udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia i działań podejmowanych przez Wydział ocenia się pozytywnie. Reasumując można stwierdzić, iż funkcjonujący na Wydziale Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia tworzy strukturę pozwalającą na budowę kultury jakości na kierunku, stwarza warunki dla zapewnienia systematyczności przeprowadzanych ocen i analiz osiągniętych efektów kształcenia, stanowiących podstawę doskonalenia programu kształcenia.

Jednostka stwarza studentom możliwość udziału w pracach gremiów zajmujących się opracowywaniem planów i programów kształcenia. Studenci obecni na spotkaniu z ZO pozytywnie ocenili zaangażowanie ich przez jednostkę w WSZJK poprzez możliwość wypełniania ankiet. System ankietyzacji projektowany był we współpracy z Samorządem Studenckim. Rodzaj wprowadzonych w ramach WSZJK procedur, w tym sposób ich realizacji jest przez studentów oceniany pozytywnie. Studenci poprzez wypełnianie ankiet wywierają realny wpływ na proces kształcenia w jednostce prowadzącej oceniany kierunek.

Oceny spełnienia kryterium 6.1 dokonano wg. zasady określonej w załączniku 4 do Statutu PKA, stanowiącej, że *stopień spełnienia kryteriów III stopnia oznaczonych gwiazdką, warunkuje ocenę spełnienia kryteriów II stopnia*. W zakresie punktu 6.1. znajdują się kryteria III stopnia, w przedziale od 6.1.1 do 6.1.10, wśród których są cztery kryteria oznaczone

gwiazdką: 6.1.1, 6.1.3, 6.1.5, 6.1.6. Wystawiona ocena za kryterium 6.1 „w pełni” jest więc uwarunkowana stopniem spełnienia powyżej wskazanych kryteriów III stopnia oznaczonych gwiazdką, które zostały ocenione odpowiednio: **w pełni, w pełni, w pełni, w pełni.**

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. *Opis stanu faktycznego*

Władze wydziału deklarują, że wewnętrzny system zapewniania jakości jest ciągle modyfikowany i ulepszany, tak by możliwie elastycznie dostosowywać się do nowych wyzwań i zjawisk w procesie kształcenia. Wydziałowy system zapewniania jakości, odnoszący się do wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego, uwzględnia w szczególności wszystkie formy weryfikowania efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, osiągniętych przez studenta w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz oceny dokonywane przez studentów.

Ocenie skuteczności WSZJK służy procedura P-14. Jej celem jest doskonalenie systemów w taki sposób, aby były one zgodne z bieżącymi regulacjami prawnymi i najnowszymi trendami w obszarze zapewniania jakości kształcenia, ale także potrzebami i oczekiwaniami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Ma to na celu zwiększenie ich zaangażowania w działania realizowane w ramach tych systemów oraz zwiększenie efektywności tych systemów, a w dalszej perspektywie podnoszenie kultury jakości kształcenia. Procedura przewiduje m.in. możliwość zgłaszania propozycji modyfikacji w systemach przez wszystkich pracowników, studentów oraz przez interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Uczelnią. Mogą być one zgłaszane w toku całego roku akademickiego. Są one dyskutowane na spotkaniach UKds.JK, WKds.PiJK, RW.

Władze Wydziału deklarują, że na corocznej konferencji dydaktycznej odbywającej się na koniec roku akademickiego PRds.JK lub wyznaczona przez niego osoba przedstawia podsumowanie działań realizowanych w ramach OSZJK na Uczelni, wstępne rekomendacje na nadchodzący rok akademicki oraz propozycje dotyczących wprowadzenia modyfikacji. Dziekan Wydziału przedstawia analogiczne podsumowanie dla WSZJK. Modyfikacje w systemach wprowadzane są z początkiem nowego roku akademickiego.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.2 – **w pełni.**

3. Uzasadnienie oceny

Uczelnia poddaje ocenie wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia z punktu widzenia jego struktury, metod i narzędzi pracy oraz skuteczności w wychwytywaniu nieprawidłowości w obszarach podlegających ocenie.

* stopień spełnienia kryteriów III i II stopnia oznaczonych gwiazdką, warunkuje ocenę spełnienia kryteriów nadrzędnego stopnia, tj. odpowiednio II i I stopnia

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

W opinii ZO Władze Uczelni i Wydziału dokonały rzetelnej oceny potencjału jednostki oraz uwarunkowań mających wpływ na proces kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe*. Zaprezentowane w Raporcie samooceny wyniki analizy SWOT trafnie wskazują na mocne i słabe strony procesu kształcenia na ocenianym kierunku.

ZO potwierdza te ustalenia, a szczególnie fakt, że silną stroną prowadzonego procesu kształcenia na ocenianym kierunku jest profesjonalnie przygotowana kadra naukowo-dydaktyczna zarówno pod względem teoretycznym, jak i praktycznym (długoletnie doświadczenie zawodowe); bogaty dorobek naukowy Wydziału w dziedzinie nauk społecznych; infrastruktura - dobra baza materialna będąca własnością Uczelni.

ZO przyznaje, że bardzo dużym atutem Uczelni i Wydziału jest zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych w tworzenie koncepcji kształcenia i dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy oraz fakt, że w realizacji procedur jakościowych uwzględnia się opinie i aktywny udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych.

ZO z uznaniem odnotowuje, że istotną cechą funkcjonującego na Wydziale WSZJK jest jego kompleksowość i systematyczne doskonalenie. Uwzględniono w nim wszystkie istotne elementy procesu kształcenia i czynniki decydujące o jego jakości. Procedury postępowania są szczegółowo opisane i zapewniają podejmowanie skutecznych działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Precyzyjnie został także określony zakres obowiązków poszczególnych jednostek w ramach WSZJK. Podejmowane od 2012 r. w Uczelni i na Wydziale wysiłki w tym obszarze pozwoliły znacząco podnieść efektywność działań podejmowanych na rzecz podnoszenia jakości kształcenia. Szczególnie wysoko należy ocenić tutaj działania w ramach corocznej konferencji dydaktycznej.

Zdaniem ZO Władze Uczelni i Wydziału trafnie diagnozują, że słabą stroną WSZJK jest niewielkie zaangażowanie studentów w jego doskonalenie. Pomimo tego, że zachęca się ich do aktywnego uczestniczenia w pracach dotyczących doskonalenia WSZJK, istotny wkład w te prace obserwuje się ze strony niewielkiej liczby studentów.

ZO uznaje, iż zawarte w analizie SWOT szanse i zagrożenia są uzasadnione i mogą być podstawą do działań optymalizujących proces kształcenia na ocenianym kierunku.

Zalecenia

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Zespół Oceniający proponuje Władzom Uczelni i Wydziału rozważenie następujących sugestii zorientowanych na optymalizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku:

- Niezbędna jest większa korelacja pomiędzy macierzami efektów kierunkowych i efektów specjalnościowych w stosunku do realizowanych przedmiotów specjalnościowych.
- Zapewnić skuteczne informowanie podmiotów przyjmujących studentów na praktyki zawodowe o zaprogramowanych dla praktyk efektów kształcenia oraz poświadczanie przez te podmioty osiągnięcia tych efektów przez studentów w trakcie praktyk.
- Zapewnić spełnienie wymogu art. 165 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym w zakresie osiągnięcia przez studenta co najmniej 30 pkt. ECTS w każdym semestrze.
- Zracjonalizować, zdaniem ZO zbyt dużą, liczbę efektów kształcenia w przedmiotach specjalnościowych zawartą w sylabusach.

- Udoskonalić stosowany wzór opinii/recenzji pracy dyplomowej poprzez umieszczenie kryteriów odnoszących się do wszystkich wymogów pracy dyplomowej sformułowanych w Zasadach dyplomowania. Brakuje kryterium oceny obecności celu badań oraz zaprezentowania wykorzystanych źródeł.
- Wzbogacać zasoby biblioteczne w celu zapewnienia studentom dostępu do literatury podstawowej zalecanej w sylabusach.
- Zwiększyć udział studentów w wyborach przewodniczącego Wydziałowej Komisji Stypendialnej.
- Zapewnić studentom dostęp do aktualnej informacji o dokumentacji programu Erasmus + oraz wykazu uczelni partnerskich.

Dobre praktyki

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

W ocenie ZO w działalności Wydziału Zamiejscowego Społecznej Akademii Nauk w Warszawie realizującego program kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe, o profilu ogólnoakademickim na poziomie studiów I i II stopnia, jest pewne działanie unikatowe, które mogłoby być uznane za przykłady dobrych praktyk. Wydział korzysta z platformy informatycznej Minerva, która jest wdrażana w Uczelni i przeznaczona jest do gromadzenia informacji o wymaganiach pracodawców pod adresem absolwentów wydziału w zakresie osiągniętych efektów kształcenia. Za pośrednictwem tej platformy interesariusze zewnętrzni uczestniczą w badaniu dotyczącym wyżej wymienionych kwestii. Wnioski z wyrażonych na platformie opinii są podstawą tworzenia rekomendacji do doskonalenia programów kształcenia.

Ponadto za pomocą platformy Minerva Uczelnia może śledzić losy zawodowych absolwentów (reguluje to procedura P-13 poprzez badanie pracodawców).